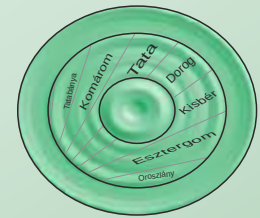

Tartalom:

Megyei kö(nyvtá)rkép.....	2
Gyereksarok.....	10
Színes hétköznapijaink.....	12
Honismeret, helyismeret.....	15
Egyesületi élet.....	19
Határok nélkül.....	25
KLIKK(el)IT.....	29
Interjú.....	31
Tanfolyamok, pályázatok, friss információk.....	35
Rendezvények.....	39
Hírünk az országban.....	41

József Attila Megyei Könyvtár - Tatabánya

Zöld olvasóterem nyílt Tatabányán A könyvtárban is stratégiai tényező a környezet-tudatosság

Manapság, amikor a megyei közgyűjteményekről inkább a megszorítások, a pénzhiány kapcsán esik szó a médiában és talán a környezeti tényezők fontosságára is kevesebb figyelem összpontosul, örömteli, ha egy megyei könyvtár fejlesztéséről lehet beszámolni, amely egyébként beleillik az intézmény környezettudatos stratégiájába is.

A József Attila Megyei Könyvtár Tatabányán egy olyan projektet valósított meg, amelynek terve két évvel ezelőtt fogalmazódott meg az intézmény jelenlegi igazgatójának pályázatában.

„Másfél éve tematizáltuk a gyűjteményünket és létrehoztunk egy "öko-sarkot" amelyben kiemeltük a környezettudatossággal, fenntartható fejlődéssel, humán-ökológiával, az alternatív és megújuló energiákkal foglalkozó könyveket, folyóiratokat.

Elindítottuk havi rendszerességgel az *Öko-esték* sorozaunokat. Rendezvényeinken fizikus, tanár, filozófus, természetvédő, ökológiai szakember, építész, orvos, zenész, könyvtáros-kutató, természetgyógyász, spirituális gondolkodó, pedagógus, politikus, gombaszakértő, feltaláló kutatómérnök, régész mind-mind más szemszögből közelítette meg ezt a témát.

Emellett havi rendszerességgel „Öko-hírlevelet” szerkesztünk az interneten megjelent közérdekű cikkekből, tanulmányokból, hírekből.

Az "üzemszerű működésünkben" is értünk már el eredményeket az újrahasznosítás, eszközbeszerzés, zöld-informatika területén, de természetesen még bőven van tennivalónk..

A zöld olvasóterem is e stratégiánk részeként készült el.”

Az „Öko-terasz” megvalósítását több forrás összpontosí-

tott felhasználása tette lehetővé, amelyben jelentős volt az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Nemzeti Kulturális Alap és Tatabánya Polgármesterének támogatása. Bebizonyosodott, hogy az újrahasznosítás nem csak a papír, műanyag, fém és az üveg vonatkozásában állja meg a helyét, hanem ebben az esetben a Fő tér rekonstrukciós munkálatai során felszabaduló térkő burkolat másodlagos felhasználására is lehetőség adódott.

A 150 m²-es területen a Béke park szomszédságában 40 férőhelyes olvasói teret alakítottak ki kényelmes kerti garnitúrákkal. A könyvtárhaználóok az olvasóterembe kilépéskor vonalkódos nyilvántartással regisztrálva vihetik ki a könyvtár folyóiratait, könyveit, illetve – akár wifi segítségével – saját számítógépeiken is dolgozhatnak az árnyas fák alatt.

Az ország első zöld olvasótermének megnyitása 2012. június 15-én 10 órakor volt, amelyen köszöntőt mondott Czunyiné dr. Bertalan Judit kormány megbízott, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal vezetője és Rónai Iván, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztályának főosztályvezető-helyettese. Az olvasótermet Schmidt Csaba, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere avatta fel.

Az „öko-terasz” megvalósulása egyértelműen a város „használati és élvezeti” értékét növeli, hozzájárul az olvasók komfortérzetéhez, miközben az olvasótermi funkción túl a Megyei Könyvtár szolgáltatásait is színesítő szabadterei könyvtári rendezvényeknek is helyt adhat.

dr. Voit Pál igazgató (JAMK Tatabánya)

Képek a megnyitóról

Ünnepi könyvhét a József Attila Megyei Könyvtárban

A József Attila Megyei Könyvtár a 83. Ünnepi Könyvhét és 11. Gyermekkönyvnapok alkalmából több színvonalas programot kínált 2012. június 4. és 18. között.

A gyermekkönyvtár az iskolásoknak az egész tanéven átívelő pályázatot írt ki, melynek lényege, hogy az alsó és a felső tagozatos gyerekek az elolvasott könyveket a könyvtárosok által összeállított feladatlap segítségével dolgozzák fel. A „Mese, mese, mátká” és az „Olvasd velünk!” című olvasópályázat több éves múltra tekint vissza, népszerűségét bizonyítja, hogy ebben az évben is közel 300 gyerek vett részt rajta nem csak a tatabányai, de a vidéki iskolák tanulói közül is.

A hosszú versengés eredményhirdetése június 4-én, hétfőn zajlott. Ráadás ajándékként Finy Petra írónő hangulatos műsorát hallgathatta a népes gyereksereg.

Ezen a napon, este az Új Forrás folyóirat júniusi számának bemutatójára került sor, valamint az Új Forrás Kiadónak az ünnepi könyvhétre megjelent könyveit is megismerhették az érdeklődők.

Június 6-án a vendég Varró Dániel, »József Attila«-díjas költő, műfordító volt. Délelőtt a tarjáni művelődési házban, a helyi általános iskola tanulóival találkozott egy bensőséges műsor keretében.

Délután a megyei könyvtár olvasói hallhatták a költő verseit, saját előadásában. A zömében középiskolásokból álló közönség nagy élvezettel hallgatta az előadást.

Június 15-én a könyvtár zöld olvasóterének megnyitója lesz. Ezentúl az árnyas fák alatt, a friss levegőn olvashatják a folyóiratokat olvasóink.

Június 11-én a gyermekkönyvtár adott otthont Nyulász Péter író-olvasó találkozásának.

A könyvhét záró akkordjaként, és egyben a könyvtári öko esték évadzárójaként június 18-án kerül sor a Tatabányai Múzeum munkatársa, Altdorferné Pál Gabriellának „Ember és természet kapcsolata az Által-ér völgyében” című előadására.

2011-ben a Márai-pályázatnak köszönhetően a könyvtár is számos értékes könyvhöz hozzájutott, köztük kortárs írók, költők műveihez, s ennek részeként tudtuk vendégül látni a fent nevezett előadókat is.

Könyvtárunk megyei feladatait is szem előtt tartva igyekszik a kistérségi, városi könyvtárakat is pályázati forrásokhoz juttatni. Erre alkalom kínálkozott a Márai-program pályázatában is. Így kerülhetett sor a már említett tarjáni író-olvasó találkozóra Varró Dániellel, Tatán Finy Petrával és Szabó T. Annával, Esztergomban pedig Závada Pállal.

Petényi Erzsébet (JAMK Tatabánya)

»Új Forrás«-est - Könyvbemutatók

Június 4-én négy új – részben az Új Forrás Kiadó gondozásában megjelent – könyv, valamint az *Új Forrás* legfrissebb, hatodik számának bemutatójára került sor a József Attila Megyei Könyvtárban:

- Danyi Zoltán: Több fehér
- Jász Attila: Csendes Toll élete
- Szénási Zoltán: Párhuzamosok a végtelenben
- Zudor János: A rusnya valcer

A várakozás perceiben Báder Olivér nagyváradi jazz-gitáros játékát élvezhette a szép számban – köztük sok-sok fiatallal – megjelent közönség. Személy szerint bármeddig türelemmel vártam volna, Olivért hallgatva.

Jász Attila, a főszerkesztő indított, kívül-belül „*Csendes Tollá*” lényegülve, bemutatva saját, a Kortárs Kiadó által megjelentetett könyvét, s annak – térben, időben, megkockáztatom: dimenziókon túl is – messzire nyúló történetét.

A kiadó honlapja így ír róla: *Napló-, szótár- és indánregény műfajhagyományai közt játszva-bujkálva-keresgélve szövi ön-elbeszélését CsT írói alteregó. Sokak, sokunk személyisége bújhat meg egy monogram mögött, és egyetlen nap történéseinek, intim vagy épp bagatell életmozzanatának regisztrálása (kellő reflektáltsággal persze) a bennünk rejlő közös tapasztalatot idézheti meg. Barátság (indiánok és kutyák), idegenség (sápadtarcúak), hagyományok (törzs*

és kultúra) és a küszöbön álló kihalás réme visszatérő motívumai e szerepjátéknak, melynek részeseként úgy érezhetjük, mi is a rezervátumhoz, Csendes Toll törzséhez tartozunk.

Ezután Zudor János Nagyváradon élő költő olvasott fel „*A rusnya valcer*” c. kötetében megjelent versei közül néhányat: nagyon mélyek és nagyon fájdalmasak. Ízelítőül: <http://zudorversei.blogspot.hu/2011/05/te-edes-varad.html>

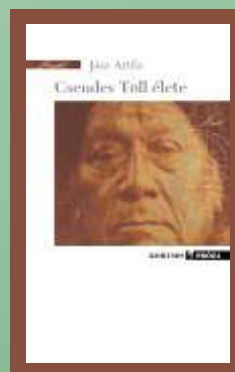
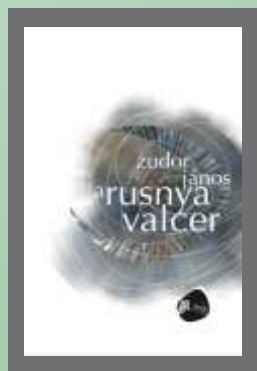
Majd Danyi Zoltán vajdasági költő „*Több fehér*” c. verseskötetével kapcsolatban tette fel – több értelemben is – költői kérdéseit Jász Attila. D. Z. késve érkezett a – nagyon rosszul!!! – erre a napra időzített fővárosi taxis demonstráció miatt. Így, ha később is, ha még több kérdést vetve is fel, de sikerült szóra bírni Danyi Zoltánt.

Végül Szénási Zoltán beszélt a négy ciklusba, kronologikusan – a XX. század elejétől napjainkig – rendezett kritikáit felvonultató „*Párhuzamosok a végtelenben*” c. kötetéről.

Június 4. – A nemzeti összetartozás napja.

(Nagy)Országsgzerte számtalan megemlékezés, rendezvény, áhítat stb. volt ezen a napon, himnusszal, zászlóval, nagy szavakkal. Ezen a rendezvényen a felsoroltak egyike sem volt, mégis igazi, méltó, összetart(oz)ó és nemzeti volt. Uff.

Világi Orsolya(JAMK Tatabánya)

Történeti ökológiai utazás az Által-ér völgyében

21. alkalommal köszöntötte Nász János, a József Attila Megyei Könyvtár munkatársa az Őko-esték rendezvény-sorozat közönségét 2012. június 18-án.

Ezúttal Altdorferné Pál Gabriella régész, néprajzkutató volt könyvtárunk vendége, aki az *Ember és természet kapcsolata az Által-ér völgyében* című előadásában szűkebb hazánk, a Vértes és a Gerece koszorúta terület bemutatását vállalta magára egy nagyon fiatal tudomány, a történeti ökológia szemszögéből.

Mi is az a történeti ökológia? A fogalom 1986-ban, a berni Nemzetközi Gazdaságtörténeti Kongresszuson született meg. Az új tudományterület tárgya pedig annak a vizsgálata, hogyan hatott egymásra ember és környezete a történelem során. Ebből a szempontból kutatva a múltat a történelem már nem pusztán háborúk és békésebb időszakok egymásutánjának története lesz, nemcsak évszámokhoz köthető események, uralkodók, forrásdokumentumok tárháza, hanem feltárulnak egyéb, a laikus ember számára is érdekes összefüggések. Például elgondolkodtunk-e már azon, hogy a földtörténet során többször bekövetkező klímaváltozás következményeként hányszor élte át az emberiség egyes földrajzi területek benépesülését vagy éppen kihalását. Érdekes vizsgálni a történelmet a termelési módok és eszközök alkalmazkodása szempontjából is, melyet az éghajlat és a természeti környezet határozott meg. Vajon hány háborút indíthatott el vagy éppen zárt le egy-egy globális éhínség? Mindezekre a kérdésekre tehát a történeti ökológia adhatja meg a választ.

Pál Gabriella elsőként a földtörténet klímaváltozásairól mutatott a hallgatóságnak néhány igen izgalmas ábrát. Az egyik közülük a különböző történelmi korszakok átlaghőmérsékletének ingadozásait szemléltette. Sajnos, kénytelenek voltunk szembesülni azzal, hogy a napjainkban oly gyakran emlegetett átlaghőmérsékleti emelkedést nem lehet elhanyagolni. Korábban is voltak már nagyobb hőhullámok Földünkön, de ami jelenleg zajlik, az a történelem órájával mérve igen gyors, s ez az, ami miatt figyelmet kellene szentelnünk rá.

Izgalmas adatokat hallhattunk további történelemformáló ökológiai adottságról is, köztük a vízrajzról és az erdők elterjedtségéről. Elgondolkodtató volt megtudni, hogy

mekkora ökológiai kárt okozott a tiszai vízszabályozás, és, hogy a történelem során Magyarország erdősegeinek aránya 85,5 %-ról 18,6 %-ra csökkent.

Az előadás második részében az Által-ér völgyének kialakulásáról és elhelyezkedéséből, geológiai adottsá-

gaiból adódó szerepéről hallhattunk néhány gondolatot. Az Által-ér mindig is jelentős szerepet töltött be a helyi gazdálkodás alakulásában, éppen ezért gazdag régészeti lelőhely. Ma már nehéz elképzelnünk, de tény: sokáig fontos vízi útvonal volt, illetve vele párhuzamosan haladt egy szárazföldi kereskedelmi útvonal is. Ezzel magyarázható, hogy a történelem hajnalától kezdve egészen a török korig pezsgő élet folyt a térségben. A terület a későbbiekben, a XVIII. század folyamán népesült be újra, az Eszterházyak betelepítési kísérletei következtében. A betelepített német lakosság honosította meg itt a borászkodást, s erre az időszakra tehető az erdőgazdálkodás meghonosítása. A természeti adottságok vezettek a környék gyors iparosodásához is a XIX. században. Az 1896-os évtől kezdve, - amikor az első csille szén került elő a föld alól - Tatabánya várossá nyilvánításáig, 1947-ig óriási tájtalakító tevékenység indult el az Által-ér völgyében, mely egyes helyeken teljesen eltörölte a korábbi ökológiai viszonyokat, máshol viszont épségben megőrizte azokat.

Az ember tájformáló, természetromboló hatása napjainkban is tart. Ezzel önmagában nem lenne baj, ha az épített és a természetes környezet harmonikus arányban tudna maradni, ha a mai kor emberére is igaz lenne, hogy csak annyit vesz el a natúrától, amennyire szüksége van.

Pál Gabriella előadása rávilágított arra, hogy a múlt feltárása a történeti ökológia eszközeivel tanulsággal szolgál a ma embere számára, s lehetőséget biztosít arra, hogy megtaláljuk a természettel való együttélés és a gazdálkodás legjobb útját. Kérdés, hogy tudunk-e élni ezzel a lehetőséggel?

Feketsné Kisvarga Anita (JAMK Tatabánya)

Móricz Zsigmond Városi Könyvtár - Tata

Találkozottatok-tatok...? Író-olvasó találkozó Szabó T. Annával

A 11. Gyermekkönyvnapok alkalmából a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége volt az erdélyi születésű Szabó T. Anna költő, műfordító, aki meglepetést tartogatott a gyermekeknek.

Izgatottan várták a Vaszary János Általános Iskola Fazekas Utcai Tagintézményének második és harmadik osztályos diákjai a találkozót. A gyermekek gyorsan felvették a ritmust, a költőnő verseléséhez ők adták a dallamot. A nyelvpörgetőket, varázsdalokat a könyvfesztiválra megjelent *Tatok Tatok* című kötetből hallgathatták meg Szabó T. Anna előadásában, de elhangzottak rövid, dallamos mondókák is a *Kerge ABC* című könyvből. A fergeteges hangulat odáig fokozódott, hogy a csoport Száraz-Nagy Anna vezetésével tapsos-dobbantós bemutatót is tartott. Mindez azonban nem volt elég, következett a rap Weöres Sándor versére, amelyhez a talpalávalót a lurkók szolgáltatták. Pihenésként interaktív beszélgetésre került sor, amely elsősorban az ételekről, ételfajtákról szólt, különösképp a fűszerekről. A fiatalok egy remek előadáson, egy kiváló költőt ismerhettek meg. Az osztály nem csak Annának mondott köszönetet a sok szép és maradandó élményért, hanem a könyvtárosok felé is, hiszen az író-olvasó találkozót, mint a könyvtár ajándékát fogadták, és megígérték, hogy legközelebb is szívesen eljönnek, ha alkalom lesz rá.

Goldschmidt Éva (MZSVK Tata)

Történetek rosszalvókról, rosszcsontokról jó gyerekeknek

Finy Petra gyermekkönyv szerző neve ismerősen cseng a magyar gyermekirodalom kedvelői számára. A 11. Gyermekkönyvnapok alkalmából látta vendégül a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár az írónőt, aki nem érkezett egyedül. *Seprűsrác*, *Lámpalány*, *Maja*, akinek van tizenkét babája, no és *Bögreúr* is hivatalos volt ám a találkozóra, persze csak könyv-és bábfigura formájában.

A gyermekek aktívan és lelkesen kapcsolódtak be az előadásba, falták Petra szavait, aki bevonta őket a játékba: volt helyben futás, dobálás, játék a kis figurákkal. A legjobban a Tesó-ügy derítette jókedvre a résztvevőket, amelyet kisfilm formájában láthattak. Milyen nehéz befogadni, elfogadni az új jövevényt, ha én előbb jöttem a világra! Talán ez volt az az epizód, amellyel leginkább azonosultak a gyermekek, hiszen sokuknak van testvére. Az író nő könyveit közelebből is megtekinthették a lurkók, volt, aki vásárolt is. Végezetül a gyermekek egy vidám délután élményeivel térhettek haza.

Goldschmidt Éva (MZSVK Tata)

Wass Albert Művelődési Központ és Városi Könyvtár - Kisbér

A kisbéri Városi Könyvtár bővítése

A kisbéri Városi Könyvtár 2005 óta a Wass Albert Művelődési Központ épületének földszintjén működik. Többszöri egyeztetés után ez év tavaszán engedélyezték a könyvtár bővítését, melyet a folyosó egy kihasználatlan részének leválasztásával értünk el.

A munkálatok befejezése után ma már dupla alapterületen, tágas, világos környezetben várjuk olvasóinkat.

A bővítést szükségessé tette az is, hogy feldolgozásra kerültek a Táncsics Mihály Gimnázium és Szakközépiskola, valamint a Bánki Donát Szakképző Iskola könyvei. Ennek az 5184 kötetet tartalmazó állománynak a városi könyvtárban kellett helyet biztosítanunk.

A könyvtár bejárata a főbejáratral szembe került áthelyezésre, így az intézménybe betérő látogatók könnyebben meg tudják közelíteni. Az első teremben található az olvasószolgálati pult, a szabadpolcokon a szakirodalom teljes és a szépirodalom egy részének az állománya. Itt kapott helyet a számítógépes részleg is. A második teremben a napilap- és folyóirat-olvasót, valamint a

szabadpolcos szépirodalom többi részét helyeztük el. A belső átalakításakor nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a polcokat úgy rendezzük el, hogy betérő mozgáskorlátozott látogatóink meg tudják azokat közelíteni, és könnyebben hozzáférjenek a könyvekhez.

A könyvtárosok régi álma vált valóra azzal, hogy külön olvasótermet alakítottak ki, melyben a kézikönyvtári anyag kapott helyet.

Újdonságként könyvtárunkban kutatóhely került kialakításra. Itt az érdeklődők a meglévő helyismereti anyag mellett, Fakász Tibor (nyugalmazott tanár és történész) által bibliotékánknak ajándékozott könyveit, kéziratait is kézbe vehetik. Ezen iratokkal a kisbéri Városi Könyvtár a *Komáromi járás 1956-os kutatóhelyévé* vált.

Két kisebb raktárhelyiséget is használatba tudtunk venni, így sikerült növelni a gyermekkönyvtár területét is, az ott lévő folyóiratraktár átköltöztetésével.

Kókai-Szabó Hedvig (WAMK- VK Kisbér)

www.kisberikonyvtar.hu

Helischer József Városi Könyvtár - Esztergom

Magyar kultúra a szlovákiai magyarok életében

Helischer József Városi Könyvtár - Esztergom

2012. május 21-én a szlovákiai magyarok életében jelen lévő magyar kultúra megtestesüléseként két rendezvénynek adott helyet az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár.

A délelőtti folyamán a gyermekkönyvtár meghívására a Kétyi Egyházi Alapiskola 5-9. osztályos tanulói örvendeztették meg a jelen lévő vendégeket. A műsorban elhangzott Varga Viktor *Lehet zöld az ég* című dala, majd Thomas Gray *Egy elkényeztetett cica, mely az aranyhalas medencébe fúlt* c. verse, utóbbi Oszlik Kinga előadásában. Ezt követte a 8-9. osztályos tanulók *Élart pur l'art* jelenete, illetve Nagy Csomor András és Saróka Bence gitárral kísért előadásában a Tankcsapda *Örökké tart* című dala. Kováts Orsolya Sára Kertész Erzsébet *Szendrey Júlia* című prózáját szavalta, végezetül az énekkar részéről felcsendült a *Csillagok*, *csillagok* és a *Tartsd magad nemzetem* című dal.

Délután 17⁰⁰ órától került megrendezésre az Esztergomi Művészek Céhe szervezésében a *15 éves az Atelier művészeti folyóirat* című rendezvény, ami részletesebben is bemutatta az érdeklődő közönségnek e jubiláló folyóirat múltját, jelenét és jövőjét.

Az est vendége Kopócs Tibor festőművész, főszerkesztő volt, és a beszélgetést Kaposi Endre, a Céh elnöke vezette. Az *Atelier* folyóirat 1998-ban alakult meg azzal a céllal, hogy tudósítson a Szlovákiában élő magyar művészekről, tevékenységükről, valamint tájékoztasson a művészettel kapcsolatos eseményekről. A lap főszerkesztője Kopócs Tibor festőművész már korábban is, a 70-es évektől kezdve szerepelt illusztrációival a szlovákiai magyar lapokban, és mint sokoldalú művész élénken részt vesz Szlovákia művészeti életében. Az *Atelier* folyóiraton keresztül igyekszik mindenki számára megjeleníteni a szlovákiai magyar kultúrát és művészetet.

Igen jó volt látni a fenti rendezvényeken keresztül a Szlovákiában élő magyarok összefogását és fáradságot nem kímélő munkáját annak érdekében, hogy saját kultúrájukat szívből jövően ápolják, továbbgondolják, gazdagítsák.

Szűcs Katalin (HJVK Esztergom)

„Könyvtári beszélgetések” vendégei júniusban

Június 1-jén: Závada Pál József Attila-díjas (1998) és Kossuth-díjas (2005) magyar író, szerkesztő, szociológus. A beszélgetést Bánhidý Vajk, tanár vezette.

Június 4-én az Esztergomi Otthon Segítünk Alapítvány *„Hurrá Anya Lettem!” „Segíts anya lettem!”* címmel Csabai Krisztina pszichológus vezetésével tartott foglalkozáson kellemes és hasznos délelőttöt töltöttek a könyvtárban a fiatal és a már tapasztaltabb anyukák, akik elmesélték „anyává válásuk pillanatát”, valamint megosztották egymással élményeiket, gondolataikat és tapasztalataikat. Az egyéni történetek 4 hónap 4 év és 40 év távlatából kerültek a felszínre.

Június 11-én Tarr Mari „40 év a sűgőlyukban”

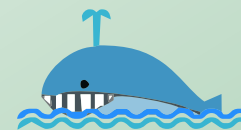
A jó sűgő átlagon felüli empatikus képességgel és ritmusérzékkel rendelkezik. Legalábbis Tarr Mária sűgő szerint, aki idén ünnepelte aranylakodalmát a Madách Színházzal, s aki 2005 óta a Magyar Köztársaság ezüst érdemkeresztjének birtokosa. Neve régóta fogalom a szakmában.

Személyében egy kiegyensúlyozott, boldog emberrel találkozhatott, aki ellátogatott a könyvtárba június 11-én. *Nem félek a jövőtől, sosem aggodalmaskodom és gyötöröm magam fölöslegesen. Sokszor kérdezték*

tőlem, nem sajnálom-e, hogy nem lettem színésznő. Nos, ha jól megnézzük: a hetvennegyedik évemet taposom, a korombeli színésznőket már régen leírták, miközben én még mindig sztár vagyok a szakmában. Az egyik legnagyobb és legkedvesebb elismerést Tolnay Kláritól kaptam, aki egyszer azt mondta nekem: „Mari, te ugyanolyan nagy művész vagy, mint mi, csak téged nem látnak.”

Szűcs Katalin (HJVK Esztergom)

Olvasópályázatok - eredményhirdetés

Könyvtárunkban több esztendő óta hagyománya – és nagy sikere! – van az egész tanéven át tartó – *"Mese, mese, mátka"* és *"Olvasd velünk!"* című – olvasópályázatoknak. Idén az előbbin 140, az utóbbin 130 pályázó vett részt. A diákok többsége Tatabánya hat különböző általános iskolájából került ki, de egy oroszországi általános iskola tanulói is a résztvevők között voltak, köszönhetően pedagógusaiknak, akik olvasókört szervezve segítették őket.

Ebben az esztendőben az alábbi műveket kellett a résztvevőknek feldolgozniuk:

„Olvasd velünk!”

- Barcza Katalin: A kapu
- Csukás István: Hogyan fogtam el Settenkedő Tódot?
- Fésűs Éva: A palacsintás király
- Janikovszky Éva: Égigérő fű
- Köves József: A közös kutya
- Lakner Artúr: Édes mostoha
- Lázár Ervin: A kisfiú meg az oroszánok
- Rákos Péter: Mumus a padláson
- Szepesi Attila: A Mikulás lámpája
- Varga Katalin: Barátom, Bonca

„Mese, mese, mátka”

- Benedek Elek: Farkas koma háza
- Berze Nagy János: Marci és az elátkozott királylány
- Csudamadár
- A kecskekörmök
- Kriza János: A szegény csizmadia és a Szélkirály

Erősné Suller Ildikó és Szerencsi Edina gyermekkönyvtárosok választották ki a meséket, állították össze, s értékelték ki a feladatlapokat. Ezeket a gyerekek az internetről is letölthették, illetve ugyanitt nyomkövethetők voltak az eredmények, melyeket folyamatosan frissítünk.

Végül – szintén már hagyományosan – ünnepélyes díjátadóra került sor, június 4-én. Meglepetésvendég is érkezett, Finy Petra író személyében. A gyerekek nagy örömmel fogadták, hiszen számos könyvét, illetve mesehőst ismerik és szeretik.

A legeredményesebb résztvevők könyvjutalmat kaptak – mintegy 120-an –, s minden résztvevő elismerő oklevéllel térhetett haza, hiszen a kitartás, amit egész évben mutattak, mindenképpen díjazást érdemel. Három pedagógus is elismerésben részesült: Bánki Éva (Tatabánya), Hartmanné Tóth Katalin és Mezei Judit (Oroszlány).

Világi Orsolya (JAMK, Tatabánya)

A képre kattintva megnyílik a díjátadó fotógalériája

Író-olvasó találkozó Nyulász Péterrel

2012. június 11-én – könyvtárunkban nem először – Nyulász Péter IBBY-díjas író volt a vendég. Az író-olvasó találkozón ezúttal a 2011-ben az „Év Gyermekkönyve” díjjal jutalmazott „*Helka*” című, egy elfeledett balatoni mítoszt feldolgozó kalandregényét mutatta be.

Sok-sok humorral fűszerezett interaktív előadás volt, mely nem nélkülözte a tényekre alapuló ismeretterjesztést sem, kedvet csinálva gyermeknek, felnőttnek egyaránt a regény helyszíneinek – akár újbóli – felkeresésére-felfedezésére.

A résztvevő gyerekek aktívan közreműködtek az előadásban, s jól láthatóan élvezték azt.

Üdítő volt, hogy egy gyermekeknek szánt történet végre kézzel fogható és ismerős helyszíneken játszódik, s a szereplők nevét pedig úgy kell kiejteni, ahogy az írva van!

Világi Orsolya (JAMK Tatabánya)

Kedvcsináló a történetből:

„Különös események zavarják meg a Balaton nyugodt mindennapjait.

A tihanyi Soktornyú Kastély népe ünnepre készül: *Helka* hercegkisasszony hamarosan hivatalosan is trónörökössé válik. Ám hősünk unja a felhajtást, elszökik inkább a tiltott rengetegbe számocázni.

Míneközben a Burok-völgy barlangok szaggatta szurdokában sötét lelkű teremtmények gyülekeznek, hogy a kegyetlen Bora vezetésével feldúlják a Balaton békéjét, és bosszút álljanak a hercegi páron. Az egyetlen remény Kamor, a Bakony varázslója...”

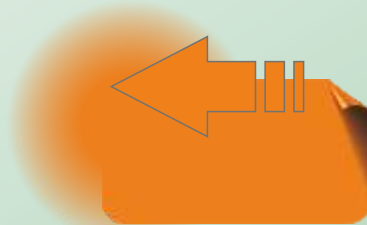

A fantasy határát súroló, kacagtatóan humoros, kalandos meseregény elsősorban a már olvasni tudó, 7-12 éves korosztálynak íródott, ám felolvasva már 5-6 éveseknek is ajánlott.

(Forrás: <http://nyulaszpeter.blogspot.hu>)

A képre kattintva megnyílik az esemény fotógalériája

Egy napom Varró Dániellel

Persze készültem rá. Böngészttem a netet, cikkeket olvastam, könyveit lapozgattam, hétvégén a családomnak felolvasást tartottam műveiből. Természetesen izgultam, mégis egy országos híró, elismert költő. 'József Attila'-díj, Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt és még számos egyéb díj tulajdonosa. Verseket ír virtuóz technikával. Angolból fordítja Shakespeare-t, középkori és reneszánsz költőket. Újrafogalmazta Alice kalandjait – legalábbis a verses betéteket, a Diótörőt átírta. Színházban játsszák nagyon nagy sikerrel meseeposzát. Rengeteg riport, a bulvárlapokban helyes kis interjú készült vele, a sajtóban, szaklapokban, kötetekben tanulmányok jelentek meg róla, műveiről.

Érettségi tétel! Vele fogok találkozni!

Az előérzetem jó volt már a szervezés kezdetén. Szerencsére az ország több pontjáról jelentkeztek kedves kollégák, akik eligazítottak: Varró Dánielhez édesanyja közbenjárásával vezet az út.

Alig küldtem el a felkérő levelet, máris visszahívást kaptam. Közvetlen hangú, mégis profi, a lényegre törő hölgy keresett meg, akivel nagyon könnyen és gyorsan tudtam egyeztetni a részleteket. Ekkor már sejtettem, hogy sínen vagyunk.

A szervezés többi része már gyerekjáték volt.

Tarjában a közönség szervezett, az általános iskola tanulóiból válogatott népes csapat lesz. Ismerik és szeretik a költő műveit, diákok, pedagógusok, no meg a könyvtáros is nagyon várják őt.

Egy héttel az esemény előtt kiderült, hogy a könyvtárunkba szervezett találkozót technikai okok miatt le kellett mondanunk, de nagyon szerettünk volna a megyei könyvtár olvasói számára is programot szervezni a könyvhétre.

Mit volt mit tenni, próbaképpen felhívtam ismét Varró Dániel édesanyját. A könyvhéten minden író elfoglalt, dedikálások, író–olvasó találkozók sokasága várja őket. Mégis egy rövid egyeztetés után meg tudtuk beszélni a délutáni programot is.

Szerencsém volt, a gimnázium diákjainak is be tudom mutatni Varró Dánielt!

Izgatottan vártam az időt. Igyekeztem mindent előre megszervezni, hogy a lehető legkevesebb meglepetés, váratlan esemény zavarjon meg bennünket.

Verőfényes délelőtt indultunk Schlosser Kata kolléganőmmel vendégünk elé az állomásra. Nem volt nehéz megismerni a sok leszálló utas között. Mint egy hátizsákos hazlátogató diák ballagott a peronon. Azonnal kiderült, hogy vannak oroszlan yi kötődések a családban, többször megfordult már városunkban is.

A kanyargós hegyi úton az erdei táj szépségében gyönyörködve ismerkedtünk egymással, s úticélunkhoz már oldott, közvetlen hangulatban érkeztünk

Tarjában Bula Imréné Margitka, a községi könyvtár vezetője volt a kalauzunk. Nagy lelkesedéssel, jól megszervezte az egész találkozót. Az iskola igazgatónője, Palatin Anna kedves szavai, majd a diákok megható műsora után a költő saját verseiből olvasott fel néhányat, mesélt életéről, költővé válásáról. A gyerekeket alig kellett bíz tatni, máris záporoztak a kérdések. Először kicsit bátortalanul a művekről, a költészetről, aztán egyre bátrabban Dani életéről, szokásairól érdeklődtek a diákok.

A kérdésekre adott válaszok után dedikálásra került sor, könyveket, papírlapokat írtak alá az illusztris vendéggel.

Az indulásig volt még időnk, ezért Margitka kedves invitálására örömmel néztük meg a nemrégiben felújított tájházat. Dani nagyon érdeklődő volt, szívesen végigjárta az összes szobát, még a pincét is.

Rövid szieszta, közvetlen hangulatú ebéd, városnézés után érkeztünk a megyei könyvtárba, ahol a kollégáink és az újságírók is vártak már ránk.

A helyi televízió képviselői gyors interjút készítettek.

A főként középiskolás diákokból álló érdeklődők eközben már szép számmal összegyűltek az olvasótérben. Néhány kölcsönzését intéző olvasó is csatlakozott a nézőkhöz, mások az asztalok mellől figyelték az eseményeket.

Dr. Voit Pál, a Megyei Könyvtár igazgatója köszöntötte a vendégeket, majd átadta a szót Varró Dánielnek. Az egyébként nagyon szerény, halk szavú, szinte szégyenlős előadónk láthatóan nagyon felszabadultan érezte magát, jól megtalálta a hangot a középiskolásokkal. A bravúros, saját előadásában elhangzó versek és a rövid magyarázó történetek mindenkiből derűtséget, olykor harsány nevetést csaltak ki.

A közönség kérdései főképpen a költői életformáról, megélhetési lehetőségeiről, a példaképekről, a hírnév elviseléséről faggatták a költőt. Természetesen a válaszok is szinte anekdotikusak voltak, több családi titkot is megismerhettünk.

Az előadás után sokan körbeállták Danit és „begyűjtötték” az aláírását.

A nézősereg szétszéledése után még egy riporternővel hosszas beszélgetésbe kezdett vendégünk, így pont lekészte a vonatot. Volt tehát még egy óránk, amit azzal töltöttünk, hogy végignéztük a könyvtárat. Szinte gyermeki lelkesedéssel tekergette a raktár hűvösében a jól megrakott, nehézkesen mozdítható mobil polcaink kerekeit, apai szemüvegén keresztül szemlélte a gyermekkönyvtárat, érdeklődve hallgatta terveinket a zöld olvasótér kialakításáról.

Végül az igazgatói iroda csendjében türelemmel, egyéni bejegyzésekkel dedikálta azt a nagy kupac könyvet, amit gyorsan össze tudtam szedni a könyvtárban fellelhető számos könyve és fordítása közül.

Fárasztó, de élményekkel teli nap után búcsúztunk el az állomáson, s mindenképpen azzal a reménnyel, hogy viszontláthatjuk még könyvtárunkban Varró Dánielt.

Petényi Erzsébet (JAMK Tatabánya)

Beköltözött a 'zöld olvasóterem' első lakója

Alig vagyunk túl a 'zöld olvasóterem' avatóján – s együtt örülünk neki olvasóinkkal –, máris jelenthetjük, hogy igazán kiérdemelte az 'Öko-terasz' becenevet. Történt ugyanis, hogy a frissen kihelyezett – a könyvtárat lassan kinövő – fikusunkon épített otthont egy fekete rigó tojó. Így, aki az elkövetkező két-három hétben kiül a teraszra, valóban a természetben találja magát, s karnyújtásnyi távolságból tanulmányozhatja a rigófiókákat, kikeléstől az első szárnypróbálgatásig.

S néhány adat a feketerigóról:

A fekete rigó (*Turdus merula*) a madarak osztályának verébalakúak (Passeriformes) rendjébe és a rigófélék (*Turdidae*) családjába tartozó faj. Szép énekével kellemes hangulatot teremt érdeinkben, sőt ma már akár a városokban is.

A fekete rigó Svédország nemzeti madara.

Életmódja

Bogarakat és azok lárváit, pattanókat, cserebogarakat, lószúnyogokat és gilisztákat zsákmányolnak, de nagyon szeretik a gyümölcsöket is. Egy részük állandó, más részük a Földközi-tenger nagy szigetein és Olaszországban tölti a telet.

Szaporodása

Ágvillába, bokorra, tüskés cserjére építi gallyakból, fűszálakból álló, sárral összetapasztott, mély, csésze alakú fészket. A hím énekével csalogatja a tojókat, az idegen hímeket elűldözi. A 4–5 tojáson, melyek halványzöldek, halvány rozsdás és ibolyás szeplőzettel, 14 napig kotlik a tojó. Két hét után a fiókák kiugrálnak a fészkekből, a pár még két hétig eteti őket, majd új fészekaljba kezdenek.

Forrás: Wikipédia

Az Ászári Honismereti és Helytörténeti Egyesületről

2011. augusztus 25-én harminc ászári lakos, dr. Istváncsi Csilla jegyző jelenlétében, kifejezte azon közös szándékát, hogy Ászár szellemi, írott, tárgyi emlékeit, megőrzésre méltó épített és természeti környezetének történetét nyomtatott és digitalizált formában a téma iránt érdeklődők számára elérhetővé teszik. A felsorolt értékeket érintő döntésekben részt kíván venni.

Az akkor várható jogszabályi változások miatt a törvényi bejegyeztetést késleltette a közösség, de célkitűzésének megfelelően megbízta az ügyek intézésével Riez Béláné és Biliczky Lászlóné magyar-történelem szakos tanárokat, akik a megbízást vállalták, amíg az egyesület törvényileg elismertté nem válik.

Az alapítók nevében eljáró pedagógusok, mind az adminisztratív, mind a szakmai munka menetét rögzítették. A felmerülő költségeket önkéntes alapon teljesítette az egyesület. Anyagi támogatást kaptunk Kohlné Iváncsi Katalin, diktafont Pekár Zsolt képviselőktől. Dr. Mikolasek Sándor polgármester és az Ászár Községért Közalapítvány erkölcsi és anyagi támogatást ígért.

Párhuzamosan elkészült a működés szabályait és a helytörténetírásunkat szabályozó munkatervünk, amelyet kutatási terv egészít ki.

Működésünk szabályai

- Szerveződésünk nyitott, bárki tagja lehet egyesületünknek, aki alapszabályainkat elfogadja. Alapszabályunk szerint jogok és kötelezettségek illetik meg mindazokat, akik velünk akarnak együttműködni.
- Döntési joggal, többségi alapon az alapítók rendelkeznek. A többségi döntést az ötfős vezetőségnek tudomásul kell venni és minden közösséget érintő ügyben annak megfelelően kell eljárnia.
- Javaslatot tehet valamennyi tagdíjat fizető személy, aki lehet alapító-, támogató tag, de a tagdíjat nem fizető tiszteletbeli tag is.
- Tagságunk éves tagdíjat fizet, alapító tagság döntése alapján minden hónapban, a megszavazott mértékben. A fizetés módja lehet egyösszegű vagy más megosztású.
- A pénzügykezelést a háromtagú, mérlegképes könyvelői és könyvelői végzettséggel rendelkező bizottság végzi. A bizottság vezetője irányítja további képzettsége alapján a pályázatok írását, ő tartja a kapcsolatot az öt személyből álló vezetőséggel. Minden évben beszámolási kötelezettsége van a tagság felé.
- A vezetőségnek belső munkamegosztás alapján kell működnie, amit írásban is kötelesek rögzíteni. A leírtaktól szükség szerint eltérhetnek.
- A képviselő-testülettel, más községi szerveződésekkel az elnök – ill. általa megbízott vezetőségi tag, vagy más alapító – képviseli az Ászári Honismereti és Helytörténeti Egyesületet.
- Más intézményekkel, személyekkel létrehozandó bármilyen jellegű kapcsolat az elnök- vagy helyettese aláírásával.

- sával hitelesített meghatalmazással történhet, melynek tartalmaznia kell a kapcsolat felvételének célját és okát.
- Vezetőséget, pénzügyi bizottságot öt évre választunk. A vezetőségnek évente munkatervet kell készíteni, amelyet nyilvános megvitatás után nyílt szavazásra kell bocsátani.
- Összejöveteleinket az ászári képviselő-testület által kijelölt, közösségi célokat szolgáló helyen tartjuk, minden hónap utolsó csütörtökén, nyári időszámítás szerint 18⁰⁰ órai, téli időszámítás szerint 17⁰⁰ órai kezdéssel. Június, július, augusztus hónapban nem ülésezünk (kivétel a rendkívüli esemény).
- Értesítést elektronikus, illetve szokásos módon küldünk.
- Alapszabályt 50+1 fő alapító tagi szavazattal változtatgatunk meg.

Honismereti – helytörténetírás munkaterve
2011. augusztus 25-től:

I. A település múltja – településföldrajz

- falurészek elnevezése, az elnevezés eredete, jelentése
- határrészek tulajdonosi viszonyai elnevezések, jelentés, eredet
- mérésügyek változásai, úrbériségtől 1945-ig a földbirtoklásról, birtoktípusok

II. Népeességről

(kezdetektől-1945-ig; 1945-től napjainkig)

- lakosság száma, összetétele, életmódja
- I-II. világháborúk helyi vonatkozásai
- foglalkozások
- népszokások, ünnepek

III. Történeti egyházak Ászáron

- iskolák, oktatás
- községi társadalmi élet (közigazgatás)
- egyesületek, körök, sport, nevezetes személyek

IV. Épített környezetünk története

V. Közegészségügyünk története

VI. Helytörténetünk fotókon

Ez a munkaterv öt évre szól, és 1945-ig tervezzük történetünket írásba foglalni.

Készítette: Riez Béláné

Ászári Honismereti és Helytörténeti Egyesület
kutatási terve 2011 / 16. év

Készítette: Biliczky Lászlóné

I. Témaválasztás – Helytörténetírás I. pontja szerint

II. Tájékozódás

- lehetséges konzultáció
- a témára vonatkozó már felkutatott anyagok, publikációk számbavétele
- kortörténetről, téma beágyazása az adott korba, a történelmi folyamat nagyobb összefüggései (szakirodalmi tájékozódás) (szakirodalmak tanulmányozása vezeti be a kutatómunkát)

a fenti bázison elindulva:

- folyóiratok, egyéb sajtók – információk, statisztikák, levéltári – egyéb források, szájhagyomány, fotók és más források feltárása

III. A feldolgozni kívánt történeti kor helyes megválasztása

(Legjobb, ha a kutató a jelenkor elemzésével kezdi és onnan halad a feldolgozás célkitűzése felé.)

Forrásanyag

1. Biliczky Lászlóné: néprajzi gyűjtése 1986-1989.

Gyűjtési terület: Ászár

Megbízó: Komárom megyei Tanács VB. Művelődési Osztálya, Harsányi Lászlóné osztályvezető

A gyűjtött anyag szerkesztve megjelent 1992-ben:

Parashti élet a Duna két partján (4 kötet), szerkesztette: Körmendi Géza.

2. Riez Béláné: *Az ászári Aranykalász Mezőgazdasági Termelőszövetkezet Története (1960-1985)* Tanfolyamdolgozat – 1987 49 lap dolgozat, 7 lap statisztikai kimutatás, 4 lap fénykép melléklet, 2 db fénykép/lap; jegyzetek: 3 lap/ 52 tételszám

3. Ifjúsági pályázati anyagok: 1992. nov. – 1993. márc. 20. *Értékmentő* (folyóirat, Városvédő és Településszépítő Egyesületek Lapja 1993. márc.-ápr., III. évfolyam 1993./2., 30.

Gyermekek az épített környezet védelméért című országos ifjúsági pályázat

a) Jászai Mari Ált. Isk. 8. oszt. tanulói:
Milyennek szeretném látni lakóhelyem? címmel
13 old. képekkel. Fotók: Böőr Eszter
II. helyezés Irányító tanár: Biliczky Lászlóné

b) Jászai Mari Ált Isk. 7/B. oszt.
Lakóhelyünk kevésbé ismert épülete vagy más nevezetessége, amely megérdemli, hogy felhívjuk rá a figyelmet (15 old.)
Fotók: Faddi Melinda
Készítették: Pálincás Csilla, Rumi Mónika, Faddi Melinda, Juhász Anita, Végh Mónika, Rugovics Kitti, Fekete Nárcisz, Gyügyei Mária
I. helyezés. Irányító tanár: Biliczky Lászlóné

c) Jászai Mari Ált. Isk. 7/B. oszt.
Településem népi emlékei (8 old. dolgozat, 8 old. képanyag feliratozva)
Könyvjutalom: Ráday Mihály: *Városvédőbeszédék I-II.* (Széchenyi Kiadó) dedikált példánya

Fotók: Sallai Gábor – Sebestyén Gábor

Készítették: Ósz István, Rácz Zsolt, Borbély István, Szabó Zoltán, Vida Árpád, Juhász Csaba, Gyovai László, Szabó Csaba

Irányító tanár: Biliczky Lászlóné

4. Biliczky Lászlóné: *Az ászári római katolikus és református iskola története 1919-ig*

Szakdolgozat – 1998 ELTE TFK, Budapest, másoddiplomás képzés

(főszöveg: 40 old., jegyzék 2 old., melléklet 31 db)

5. Novák Viola: *Lakóhelyem iskolájának története alapításától napjainkig*

Szakdolgozat – 2000 NyME – Benedek Elek Pedagógiai Főisk. Kar, Sopron (főszöveg: 31 old., melléklet: 36 db)

6. Lengyel Levente: *Ászár település fejlődéstörténete és a Jászai Mari emlékház*

Szakdolgozat – 2001 NyME – Apáczai Csere János Tanítóképző Főisk. Kar, Győr

(főszöveg: 48 old., melléklet 3 old.)

7. Kucin Barnabás: *Részönkormányzatiságtól az Önállóságig Ászár község függetlenedése*

Szakdolgozat – 2006 NyME – Apáczai Csere János Tanítóképző Főisk. Kar, Győr (főszöveg: 44 old., melléklet 3 old.)

8. Somogyi Lászlóné: *Jászai Mari a művész és közéleti ember*

Szakdolgozat – 2008 NyME – Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar, Győr (főszöveg: 42 old., melléklet: 8 old.)

9. ifj. Túri József: *Az Ászári Keményítőgyár története*

Szakdolgozat – 1978/1979?, Vitéz János Tanítóképző Főiskola, Esztergom

(Megjegyzés: a feleség állítása szerint a meghalt férj még életében kölcsönadta valakinek mind a kéziratot, mind a bekötött példányt, de haláláig sem kapta vissza, kérése ellenére sem.) A szakdolgozat sorsa a mai napig ismeretlen.

10. Kocsis Gábor: „Az én MEDEÁM...igaz”
Jászai Mari emlékérről szóló dolgozata – Győr 2011
megyei – országos helyezés
rányító tanár: Biliczky Lászlóné

Észrevétel:

Ászár páratlanul gazdag történetiséggel rendelkezik, ami a különböző korok emberét inspirálta arra, hogy ebből a gazdagon csobogó forrásból merítsen. Mindez nem is lenne baj, ha összeadódhatna valamennyi tudás egybeillesztés céljából, minden státuszi gőg, öncélúság mellőzésével.

A megalakult Honismereti és Helytörténeti Egyesület ebben a helytörténetírási káoszban próbál meg tisztességes viszonyokat teremteni. Lehetőséget biztosítunk magántulajdont képező, helységhez kapcsolható, elsődleges forrásból származó szellemi vagy tárgyi emlék bemutatására. Bizonytalan eredetű, forrással nem igazolt helytörténeti dolgozatokkal nem kívánunk foglalkozni. A forrásként felhasznált anyagot viszont, az egyesület által készített munkákban, a jognak és az erkölcsnek megfelelően minden esetben megjelöljük.

Eddig elkészült munkák:

1. Emberek és események Ászárról (fotóalbum)
Közösségi Ház átadására készült kiállítás - 2011

2. Ászár történeti keresztmetszete
interneten – 2011

3. Tájházi ismertető
nyomdára kész – 2012

1. Emberek és események Ászárról
fotókiállítás: 2011. szept., Községi Ház átadására
Fotós: Jámbor Lajos

eredeti képek tulajdonosai: Krisztián Jánosné (sz. Szép Viola), Tavaszi Jánosné (sz. Sallai Ilona), Szűcs Zsigmondné (sz. Mészáros Julianna), Fodor Rudolfné (sz. Somogyi Katalin), Biliczky Józsefné (sz. Molnár Irén), Matics Sándorné (sz. Somogyi Magdolna, Kálmán János, Jámbor Lajos, Biliczky Lászlóné (sz. Csőre Anna)
20 db 30*40cm nagyságú fotóból állt a kiállítás.
(jelenleg az önkormányzat tulajdonában)

2. Ászár történeti keresztmetszete, 2011. december
Készítette: Biliczky Lászlóné / Ászári Honismereti és Helytörténeti Kör megjelöléssel
Internetre: Pekár Zsolt

3. Tájházi ismertető, 2012. május
Készítette: Biliczky Lászlóné (megjelölt forrással, saját gyűjtés + képanyag)
Készítő megjelölése a kiadványon: Ászári Honismereti és Helytörténeti Egyesület
Megjelenteti: Ászár Községért Községért Közalapítvány

Ászár, 2012. május 19.

Kálmán János (egyesületi elnök)
Biliczky Lászlóné (alapító tag)

A Komárom-Esztergom Megyei József Attila Könyvtár helyismereti részlege részletes bibliográfiával, tanácsokkal segítette a kör szakirodalmi tájékozódását, - szaktanácsokkal támogatja e hasznos civil szervezet működését.

KEMLIB

Felhasználóképzés, e-könyvtár, hatékonyság és az archiválás új arcai

A címben felsorolt kulcsszavak köré csoportosultak a webszerkesztő workshop ismét tartalmas előadásai 2012. június 12-én a Tatabányai Városi Könyvtárban. A könyvtár és az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének közös rendezvényén megerősítést nyert, hogy a könyvtári felhasználóképzés még mindig nem lerágott csont: az elmúlt évek alatt magunk mögött hagyott tanfolyamok értékelése és tapasztalatai alapján újragondolható.

Payer Barbara, a Könyvtári Intézet munkatársa nemzeti közti vizsgálatok eredményeivel támasztotta alá, hogy az igény folyamatos, a könyvtári képzések akkreditációinak megújítása során is gondolni kell a könyvtáros mentori szerepére. A felhasználóképzésben a Moodle keretrendszer és az e-learning 2.0 több szempontból előnyösen alkalmazható. A felhasználókat kritikai gondolkodásra kell nevelni, az időseket figyelmeztessük a biztonságra. Ne feledkezzünk meg a motiváció szerepéről és a sikerélmény folyamatos biztosításáról sem.

A Könyvtári Intézet a <http://konyvtaroskepzes.hu> oldalon többek között a tananyagok kiajánlásával kész segíteni a

L-learning 2.0

tantermen kívüli képzéseket.

Világi Orsolya, a József Attila Megyei Könyvtár munkatársa saját és a megyei könyvtár tanfolyamainak tapasztalatai között hallhattunk a szervezés és a tematika összehangolásáról, a jelentkezők sokféleségéről és csoportbontásáról. Nem kis dilemmát okozott a képzés helye és a

tanfolyamok ingyenessége. A befektetett idő és energia akkor térül meg, ha a folyamatos igényfelméréssel sikerül elérni a valódi célcsoportot, ehhez igazítjuk a tematikát és mindenki kész alkalmazkodni, akár új szolgáltatás (személyes konzultáció) indulhat. Ki kell használni az e-learning és az újabb pályázatok lehetőségeit.

Szederkényi Csabáné, a dorogi Arany János Városi Könyvtár felhasználóképzéseinek indulásáról, körülményeiről és eddigi eredményeiről számolt be.

Jó példákat hallhattunk az internetezés fortélyainak gyakorlatorientált elsajátítására, és hogy a sikerélmény érdekében milyen felhasználói igényeknek tett eleget a képzést vezető. A tapasztalatok szerint a géptől való félelem leküzdése jelent fordulópontot. A tanfolyamok feltétlen pozitívuma a könyvtárhasználat növekedése, illetve annak felismerése, hogy mit jelenthet ez a tudás a hallássérültek számára.

A SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár (Gödöllő) informatikus könyvtárosa, Ács Renáta a böngészőbe integrálható pluginokról tartott lendületes előadást. Az iGlue Annotator 1.1, a Quick Translator 1.0b2 és a Zotero 3.0.7 pluginnal kiegészített Firefox böngésző az online tájékoztatásban eredményesen használható. A web2-es felületen kínált, különböző adatok tárolására szolgáló adatbázis alapján gyors és hatékony az információkeresés. Nem elhanyagolható a több szinten alkalmazható, könnyen használható fordítóprogram, a Zotero legnagyobb előnye pedig, hogy a bibliográfiai leírások exportjakor kapott találatokat automatikusan

menti és képes szinkronizálni az importálás és szinkronizálás lehetőségét a saját felhasználói fiókkal. (<http://www.lib.szie.hu>).

Tóth Kornél Szegedről, a workshopon magát nem először megmutató Monguz Kft. munkatársaként ezúttal a JaDox szoftvert mutatta be. Alkalmazhatják múzeumok, közművelődési vagy egyetemi könyvtárak a szépirodalmi alkotások, oktatási anyagok webes publikálásán, virtuális kiállításokon keresztül a helyismereti anyagok archívumáig, kistérségi webes szolgáltatásokig. Ismert példa rá az MDK (<http://www.kepkonyvtar.hu>) vagy az Országos Cikkarchívum, de alkalmazza többek között a Szent István Egyetem (<http://archivum.szie.hu>), a Szakképzési Digitális Könyvtár (<http://szdk.nive.hu>) vagy az EU projekt hazai koordinátora, a Békés Megyei Tudásház és Könyvtár (<http://europeanalocal.bmk.hu/jado>)

Szilassi Andrea, a Tatabányai Városi Könyvtár munkatársa a SkyDrive segítségével létrehozott gyűjtemények és archívumok jelentőségéről, azok felhasználási területeiről beszélt: könyvtári tanfolyamok háttértára, közösen épített digitális archívumok, ingyenes irodai

szoftverek egy mappában, munkahelyi vagy személyes fotóalbumok. Mindez tértől, időtől független megosztással és hozzáféréssel team munkára alkalmas, egyben mail fiókot is kínál. WindowsLive ID azonosítóval rendelkezők további offline szoftvereket használhatnak a WindowsLive Essential részeként (pl. kép-, filmszerkesztő, blogíró). Regisztráció a www.live.com oldalon.

Letölthető prezentációk:

Kissné Anda Klára (MKE KEMSZ)

Beszámoló az MKE PR Munkabizottsága 2012. első félévi tanácsüléséről

Az MKE PR Munkabizottság idei első ülésére 2012. június 6-án került sor az Országos Széchényi Könyvtárban. Jelen volt Keszi Erika Zsuzsanna elnök, Fehér Miklós főtítkárr, Bazsóné Megyes Klára, az MKE Tanács elnöke is.

Keszi Erika Zsuzsanna rövid köszöntője után Fehér Miklós tartott beszámolót. Ennek legfontosabb pontja Rónai Ivánnal történt beszélgetése volt. Megtudtuk, hogy készül a 2013. évi állami költségvetés, melyből mintegy 17 milliárd forintot különítenek el a közgyűjtemények számára, s abból is 14 milliárdnyit kapnak a könyvtárak. Elosztása a lakosság számára vetített normatíva alapján történik majd. Kiemelte, hogy ez az összeg több, mint ami idáig rendelkezésre állt, és kiegészül az önkormányzati forrásokkal. Továbbá megemlített néhány megyei könyvtárat (köztük a tatabányai József Attila Megyei Könyvtárat is), melyek helyzete sajnos még bizonytalan.

Beszélt arról is, hogy a járások kialakítása miatt az eddigi kistérségi társulások felbomlanak, az ellátás azonban megmarad, mert a megyei könyvtárak lesznek a szolgáltató könyvtárak. A megyei könyvtárak ebbe a munkába /szolgáltatásba bevonhatják a városi könyvtárakat is. Jelenleg mintegy kétezer szolgáltatóhely van, összesen 1,7 milliárd forintból gazdálkodhatnak.

Felhasználásában röviden összefoglalta az MKE legutóbbi küldöttközgyűlésén elhangzottakat. Elfogadták a közhasznúsági jelentést, mely átfogóan, reprezentatívan tartalmazza az MKE vagyonát, ingatlanát, forrásait, mindezek felhasználását stb. Ennek oka a civil szervezetekről szóló törvény módosítása. Fontos egy közös, egységes könyvelői szoftver létrehozása, melynek költsége a szervezetek, szekciók között oszlana meg. Mindezek az elfogadtatás stádiumában vannak jelenleg.

Fehér Miklós röviden tájékoztatott arról, hogy:

- Oka fogyottá vált a névmódosítás, az egyesület marad MKE.
- Szükséges a Konyvtar.hu oldal tartalmi kiegészítése, fejlesztése, folyamatos frissítése.
- Döntés született az idei évben kiosztandó Fitz-díjról és az MKE-émlékermekről.
- Megemlítette az őszi kétnapos Országos Könyvtárügyi Konferencia tervét, melynek első napjára referáló

előadásokat, második napjára szekcióüléseket, záró plenáris ülést terveznek. Kiemelte, hogy erős marke,-tinggel kell részt venni mind az elektronikus, mind a nyomtatott sajtóban, illetve meg kell hívni az állami vezetőket stb.

Fehér Miklós tájékoztatását követően Keszi Erika ismertette az MKE PR Munkabizottság 2012. évi munkaterve alapján eddig megvalósult, illetve a tervezett feladatokat.

Az első félévben elkészült az MKE PR-stratégia és nyilatkozási rend; a munkabizottság ügyrendje. Folyamatban vannak, és az elnökség elé kerültek a felmérések. Fontos, hogy a honlapot friss információkkal töltsük fel és megoldják a technikai gondokat. Hírlevél készül, főszerkesztője Kóródy Judit. Az arculati kézikönyv létrehozása pályázatfüggő. Tervben van névjegykártyák készítése az elnökség, a szekcióvezetők, a bizottsági tagok stb. számára. A szponzoráció lényege, hogy minden szervezet és szekció saját magának pénzt tudjon szerezni. A legközelebbi nagyobb esemény a vándorgyűlés. Folyamatosan figyelni kell a sajtómegjelenéseket a szekciók és az egyesület vonatkozásában. Több beadott pályázat pedig, az elbírálás szakaszában tart.

A második félévben a tervezett „nyári akadémia” helyett *Játéktan* címmel indul képzés. Meg kell szervezni az „Összefogás a könyvtárakért” programot és egy nyílt napot. Határon túli együttműködések kell kiépíteni, erősíteni szintén pályázatok útján. Belső továbbképzéseket kell tartani. A meglévő kapcsolati háló fejlesztése, újak kiaknázása is megvalósítandó feladat.

A 2012. évi feladatok után a „PR-mentor az MKE szervezetek/szekciók részére” elnevezésű projektről volt szó. Ennek lényege, hogy a munkabizottsági tagok közül mindenki vállalt mentorálást bizonyos kérdésekben, eseményekben (pl. álláskereső, cikkírás, szponzorszerzés, fordítás, tolmácsolás, szakmai előadások, továbbképzések, konferenciák szervezése és tartása, hoszteszmunkák, sajtófigyelés stb.). Keszi Erika Zsuzsanna javasolta (és az elnökségi ülésen elő is terjeszti), hogy a projektről készített táblázat kerüljön fel az MKE honlapjára.

A következő napirendi pontban Ludasi Tünde salgótarjáni könyvtárvezető számolt be az irányítása alatt működő MKE sajtófigyelő szolgálat elmúlt fél éves eredményéről. A munka kezdetén Keszi Erika Zsuzsannával egyeztetettek arról, hogy milyen nyomtatott és internetes sajtót figyelje-

nek (3K, Könyvtári Levelező/Lap, Népszabadság, Magyar Hírlap, Nógrád Megyei Hírlap stb.), majd megkezdték ezek utólagos szűrését. Több közülük sajnos nem volt elérhető a könyvtárunkban, ezek szűrését Keszi Erika Zsuzsanna magára vállalta. Munkájukból a következő eredmények születtek: 2012. januártól május 31-éig a nyomtatott sajtóban 9, az interneten 85 darab megjelenés volt az MKE-ről. Egyes webes megjelenéseknél nagy gondot jelent, hogy a cikkek néhány hét után nem elérhetőek. Javasolta, hogy érdemes lenne ezeket a cikkeket archiválni, lementeni, CD-re írni stb. Tünde segítséget kért a vándorgyűlés kapcsán a helyi sajtófigyelésben, valamint kérte, hogy egy-egy rendezvényről szóló hírben figyeljünk oda, hogy szerepeljen benne az MKE neve.

Bazsóné Megyes Klára *Az MKE szervezetek/szekciók kapcsolatrendszere, kommunikációs és egyéb tevékenysége* címen azzal kezdte előadását, hogy közös szempontrendszert kell kialakítani, kidolgozni a szervezetek egységes beszámolóí érdekeiben. Rávilágított arra, hogy mennyire különböznek a szervezetek mind létszámukban, mind működésükben. Éppen ezért fontos, hogy a tagok több helyen is regisztrálják magukat, illetve legyenek tiszteletbeli tagok is.

A legtöbb szervezeten belül a kommunikáció elektronikusán történik, csak néhányan adnak ki nyomtatott anyagot (pl. a Műszaki vagy a Társadalomtudományi Szekció).

Több szervezetnek van önálló honlapja, Facebook és egyéb társasági profilja. Cél, hogy ezek az MKE honlapjáról is elérhetőek legyenek. Minden szervezet működtet levelezőlistát.

Bazsóné Megyes Klára a kapcsolatrendszert öt szempont szerint vizsgálta:

- szervezetek közötti kapcsolatok formái (pl. közös tanácskozások, közös díjak a Bibliográfiai és Helyismereti Szekció esetében)
- szakmai szervezetek közötti kapcsolatok formái (pl. tanulmányutak);
- egyéb kulturális intézményekkel való kapcsolatok;
- profitorientált szervezetekkel való kapcsolatok;
- nemzetközi kapcsolatok.

A nap záró és egyben legérdekesebb előadását Keszi Erika Zsuzsanna elnök asszony prezentálta *Ha a sült galamb nem felénk száll...* - Támogatásszervezés, forrásteremtés, szponzoráció címmel.

Néhány találó pénzről szóló idézetet követően elsőként a támogatás fogalmát, a támogatásszerzés alapszabályait („5M”), ennek lépéseit ismerhettük meg bemutatójából.

Meghatároztuk a támogatás fogalmát a 2011. évi CLXXV. tv. (a civil szervezetekről), a Nemzetközi Reklámszövetség (IAA) és a Magyar PR Szövetség (MPRSZ) értelmezése alapján, majd következett az „5M” részletes kifejtése, mint a támogatásszervezés öt legfontosabb alapkérdése: Miért támogatnak? Mit szeretnénk elérni? Mikor érdemes elkezdni? Melyek azok az alapok, amivel a szervezeteknek rendelkezniük kell, ha támogatást szeretnének? Mi a teendőnk?

Vagyis ahhoz, hogy a kívánt támogatást megkapjuk, gondos előkészítésre, részletes tervezésre, pontos szervezésre, precíz lebonyolításra és „utógondozásra” van szükségünk. Mindehhez azonban a szervezetnek rendelkeznie kell a megfelelő dokumentációval (információs anyag, alapító okirat, éves költségvetés, közhasznúsági és éves jelentések, szakmai publikációk, kiadványok, média megjelenések, ajánlólevelek, külső szakértők értékelései, filmek, fotók). Tehát egész évben dokumentálni kell a szervezet tevékenységét, eseményeit (mit szervezett és hol, milyen formában vett részt), sajtóközleményeit, és mindig, mindenhol, illetve a lehetőségeknek megfelelően jelen kell lenni.

A civilek többszintű finanszírozási forrásaival kapcsolatban nem okoztak túlságosan nagy meglepetést a *Keszi Erika* prezentációjából szembetűnő arányok. Pályázatból kb. 75%, tagdíjból kb. 67%, SZJA 1%-ból kb. 64%, adományból pedig, kb. 49% folyt be az egyesületi kasszába. [Kép: üreszseb.bmp] Az adományozás, az adományozási hajlandóság miatt ismét szó esett a 350/2011. (XII. 30.) kormányrendeletéről (a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről). A rendelet előírja, hogy megbízólevél nélkül egyetlen szervezet sem gyűjthet adományt, meghatározza a mecénatúrát és az újabb adományozási formákat: mit lehet adományozni (pénzbeli, szellemi, termékbeli adomány), mivel és hogyan lehet az adományozási kedvet felkelteni, motiválni, illetve melyek azok a dolgok, melyek hátrányt okozhatnak az adományozóval szemben.

A szponzorációra való hajlam pozitívumai: a saját alapítvány támogatása; a presztízsérték növelése; erősödik a szervezet profilja, a tevékenység súlya; tagokat aktivál a szervezetben;

nő a szolgáltatások igénybe vétele; a konkrét célok megvalósítása elérhetőbb; személyes kapcsolatot erősít, érzelmi indítekből fakad (pl. szolidaritás).

Negatívumai: nyilvánvalóan rossz pénzügyi helyzetre mutat rá; rossz tapasztalatok gátolhatják (elvi okok, bizalomhiány); sok a kérelem; különböző típusúak a támogatások és elbírálásuk bizonytalan; átmeneti nehézségek befolyásolhatják.

Már Magyarországon is elterjedt szokás az ún. adományvonal létrehozása (interneten pl. www.adomanyplaza.hu) vagy a vásárláshoz kötődő adományozás (pl. minden kifizetett termék árából bizonyos százalék az adott szervezet adott célját szolgálja).

A tanácskozás utolsó perceiben a szponzorációról, a szponzorálás növekedésének okairól; a szponzor és szponzorált céljairól; a szponzorálás fő területeiről, fajtáiról, szintjeiről, fokozatairól, a szponzorálás lépéseiről, a kampányról és a szponzori szerződésről kaptunk ismereteket Erikától. Az ezzel kapcsolatos legfontosabb gondolatok: Időzítsünk jól! Gondolkodjunk a szponzor fejével! Legyünk profik! Hitelességünkkel, együttműködőkészségünkkel, modorunkkal, céljainkkal győzzük meg a szponzorunkat!

A munkabizottságnak van még mit tennie...

Márku Mónika MKE PR MB. tagja (JAMK Tatabánya)

Amit érdemes tudni...

Névhasználat – Az új „civil törvény” alapján és a küldöttközgyűlés határozatát követően májusban beharangozott szövetséggé alakulás oka fogyottá vált. A „civil törvényt” módosító 2012. évi XXXVIII. törvény a települési önkormányzatok fekvőbeteg-szakellátó intézményeinek átvételéről és az átvételhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról a szövetség kifejezés olyan értelmet nyert, amely az MKE esetében nem helytálló.

MKE elnöksége ennek megfelelően június 12-én megtartott ülésén arról határozott, hogy az őszi küldöttközgyűlés után, az Alapszabály további módosításaival egyidejűleg adja majd azt bírói testület elé. Addig tehát továbbra is Magyar Könyvtárosok Egyesülete néven, változatlan címmel (1827 Budapest, Budavári Palota „F” épület) működik tovább.

Hírlevél – Az MKE Verzó címmel hírlevelet indított útjára. Kéthavonta, Kóródy Judit főszerkesztésével igyekszik az egyesület honlapján közzétett hírek, események, az egyesületi és szervezeti tevékenység kiegészítésére.

Az első szám összefoglalót ad a májusi küldöttközgyűlésről és a XIX. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválról, bemutatja a PR Munkabizottságot és a Műszaki Könyvtáros Szekciót, tájékoztat a jogszabályi változásokról, és szót ejt a közelgő vándorgyűlésről. Nyilatkoznak „A Könyvtárügyért” kitüntetettjei. Dr. Wimmer Éva, az MKE pályázati és projektfelelőse az egyesület ideai pályázatairól számol be. Képzéseiről tájékoztat az MKE alapítványa, az INKA (<http://www.inka-alap.hu>), valamint a Könyvtári Intézet. Az „Alkotó könyvtárosok” címmel indított rovat Boda Miklóst mutatja be. A hírlevél tartalmaz érdekességeket, kishíreket, ajánlókat és hazai, valamint külföldi állásajánlatokat is.

A képre kattintva máris belelapozhatunk:

A „Könyvtár, ami összeköt” pályázat nyertesei – A könyvtárakban dolgozó Kárpát-medencei fiatal magyar szakemberek közös munkavégzését, tapasztalatcseréjét, együttműködését támogató pályázati felhívásra tizenhét pályamű érkezett be. A nyertesek egy hónapot tölthetnek el az Országgyűlési Könyvtárban, hogy állományával, szolgáltatásaival, működésével ismerkedjenek. A programra Horvátország, Magyarország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia és Ukrajna szakemberei jelentkezhettek. A felhívásban megjelölt határidőre 17 pályamű érkezett be. A bírálóbizottság szakmai javaslatát figyelembe véve az Országgyűlés Elnöke összesen tíz fő részvételét támogatja. Az ösztöndíj-program időpontja: 2012. szeptember 1-30. Részletes tájékoztató:

http://www.ogyk.hu/osztondij/2012_0615__palyazat_eredmeny.pdf

Vándorgyűlés és támogatás – Az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezet márciusi taggyűlésén határozat született arról, hogy a szervezet összesen harmincezer forintot különít el a győri vándorgyűlésen résztvevő tagjainak támogatására. A részvételi szándékot 2012. június 15-éig kellett jelezni a szervezet titkáránál. A beérkezett jelentkezések alapján a szervezet fejenként 2310 forinttal tud hozzájárulni a személyes költségekhez.

Az MKE 44. vándorgyűlése Győrben 2012. július 12-14. között kerül megrendezésre. A teljes programtervezet és az alakuló szekció-programok itt tekinthetők meg:

<http://vandorgyules.sze.hu> honlapon.

Euro Discount Club - Folyamatosan bővül az EDC elfogadóhelyek köre. Az Euro Discount Club logójával ellátott MKE tagkártya egyre több szolgáltatásra és kedvezményre jogosítja tulajdonosát. Egészségügyi termékek, magánrendelők, sport- vagy akár számítástechnikai cikkek, lakberendezés, kozmetika, masszázs, szállás és vendéglátás, üzleti szolgáltatás, de még társkeresés is 5-20 %-kal kedvezőbb lehetőségeit kínálják az elfogadó partnerek. Település, régió vagy akár tevékenység alapján is kereshetünk az ajánlatok között a <http://www.edc.hu/kereso> oldalon.

Új partner a Gerinc Műhely (passzív mozgásprogram - 10 %), a Kavítációs Egészség (zsírbonítás, RF kezelés és tizenöt perc chi-ágy - 20 %), Dorka Boltja – Dope Mix Kft. (kozmetikai és műköröm alapanyagok forgalmazása nem csak profiknak – 10 %).

Színházbérlet - Jászai Mari Színház, Népház 2011/2012-es évada végén kéri nézőinek véleményét és észrevételeit a bérletes előadásokkal kapcsolatban. Az itt található kérdőív kitöltésével lehet segíteni munkájukat:

A kérdőívben a színházi évaddal kapcsolatos néhány kérdés szerepel, és lehetőség szerint a színházba járó, bérletes partnerek válaszaira számíthatnak.

Az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezete a taggyűlés határozatának megfelelően már megigényelte a 2012/2013-as évad színházbérletét. A remekül összeállított repertoár megtekinthető a színház honlapján (kép)

Múzeumi belépő – Időről időre felröppennek bosszankodó hangok, hogy hiába a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről rendelkező 132/2011. sz. kormányrendelet, nem tudjuk jogainkat érvényesíteni egy múzeum pénztáránál.

Fehér Miklós, az MKE főtitkára és dr. Horváth Sándor Domonkos, jogi tanácsadónk, nemrég ismét megerősítették a *Katalist* olvasói számára, hogy a 194/2000. (XI. 24.) kormányrendeletet módosító jogszabály minden olyan muzeális intézményt kötelez a kedvezmény biztosítására, amelynek működési engedélyét a miniszter adta ki.

Az MKE ennek érdekében módosította a tagkártyát érvényesítő matricát, a tagkártya digitális másolatát eljuttatta minden partneréhez, szakmai társ szervezetéhez és az EMMI Közgyűjteményi Főosztályhoz.

A Könyvtári Intézet az érvényben lévő kormányrendeletet, a minisztérium tájékoztató közleményét az igazolás használatáról és a 400 fős taglétszámmal rendelkező, országos hatáskörű közgyűjteményi szakmai szervezetekről, valamint Fehér Miklós e tárgyban közzétett tájékoztatóját honlapján, az EMMI Könyvtári Osztály alatt saját menüből tette elérhetővé: <http://ki.oszk.hu/content/muzeumi-belepo>. Ha az új jogszabály szerint jogainkat nem tudjuk érvényesíteni, bejelentés alapján az MKE főtitkára jár el az ügyben (mke@oszk.hu). (A tatai Kuny Domonkos Megyei Múzeumban például így sikerült megoldani a kedvezmény érvényesítését.) Segíthet, ha múzeumlátogatás előtt megnézzük a kiszemelt honlapját, valamint ne feledjük, hogy egyházi, magán vagy egyéb fenntartású intézmény esetén a rendeletre hiába hivatkozunk!

Összeáll. Kissné Anda Klára (MKE KEMSZ)

Útinapló - Erdély – 2012. április 18-22.
- 3., befejező rész

Április 21. Szombat

Az utolsó „aktív” nap, mert holnap indulunk haza. Hiába határoztuk el, hogy felmegyünk a gordon hegyi *Krisztuskilátó*hoz, ez bizony meghiúsulni látszik, mert még terepjárával is nehéz lenne a helyet megközelíteni. Fájjaljuk, de majd legközelebb.

Helyette „úttalan utakon” elmegyünk Székelydályára, az éppen – belső – restaurálás alatt álló református templomot szeretnénk látni. A lelkész urat ezúttal nem találjuk otthon, s a restaurálás miatt sajnos a templomból sem látunk sokat. A múlt tavaszon viszont mindkettőhöz volt szerencsénk. Ezután Székelyderzsre indulunk, ahhoz az unitárius vártemplomhoz, mely 2006-ban – egyetlen romániai magyar műemlékként – az UNESCO világörökség kincsének részévé vált.

S itt Gyúszai László beleír a naplóba:

Útinapló – Erdélyország – Székelyföld

Történt, valamikor régen, hogy a tatabányai városi könyvtár és a székelyudvarhelyi városi könyvtár testvérintézmény szerződést kötött. Fakadt ez a barátságból, a segíteni akarásból és egyéb kíváncsiságokból.

Az elmúlt évben a tatabányai intézmény vezetése élen változás történt. Nem változott viszont ez mintegy évtizedes kapcsolat. A baráti viszony hamar „átöröklődött” az új vezetőre, és persze a segíteni akarás is. Ez utóbbihoz egyrészt a Kölcsény Alapítvány nyújtott hathatós támogatást azzal, hogy 150.000,- Ft értékben vásárolhattunk dokumentumokat a székelyudvarhelyi könyvtár számára – az ő igényeiknek megfelelően.

Történt, hogy 2012. április 18-án útra keltünk, hogy a megvásárolt könyveket, CD-ket, DVD-ket eljuttassuk testvérkönyvtárunknak, az ottani olvasóknak. Az úti beszámolót több részletben olvashatják a kedves érdeklődők, mivel az az ötlet támadt, hogy a résztvevők saját maguk írjanak arról, miért is volt érdekes ez az út. A hivatalos dolgok mellett legyen benne a személyes érzés, élmény, gondolat.

Jómagam egy olyan érdekességet szeretnék kiemelni a sok-sok látnivaló közül, amely azt hiszem kevésbé ismert, pedig megismerésre érdemes. És csak remélni tudom, hogy a netán tömeges érdeklődést felkeltve nem okoz nagyobb kárt abban az érintetlen környezetben, melyet szeretnék bemutatni. És elkerülhetetlen, hogy ne írnék „hivatalos” ismertetőt a településről, annak legfőbb érdekességéről.

Székelyderzs

A falu neve írott formában először az 1334-es pápai tizedjegyzékben szerepel „de Ers” néven. 1525-ben már Ders néven említik, míg 1760-ban már a Székely Derzs elnevezést használják.

A hagyomány szerint az ősfalu a mai településtől délnyugatra a Pénzes nevű dűlőben feküdt, amelyet három oldalról hegygerincek védtek. Az egykori falunak temploma is volt, amit ma egy Kápolnának nevezett, csonka gúla alakú földhányás jelez.

A tatárdúlás következtében az egykori falu megsemmisült és a megmaradt lakosok a mai falu Felszeg nevű részén telepedtek meg. A falu áttelepülésével kapcsolatban Jánosfalvi Sándor István a Székelyhoni utazás a két Homoród mellett című könyvében azt írja, hogy a falu szász lakosságának jó része dögvészben elpusztult, a többi pedig elmenekült. A király az üresen maradt falut „donáció által magyar uraknak konferálta”, akik szabad székelyekkel és jobbágysággal népesítették be. A betelepített szabad székelyek a Felszeg nevű falurészbe, míg a jobbágyság a

mostani falu középső részére telepedtek le. Alszeget és Felszeget csak egy patak választotta el egymástól.

1848 előtt több arisztokrata családnak volt érdekeltsége Székelyderzsben.

A falu története szorosan a Petky család Derzsi előnevet viselő ágával fonódik össze. A Petkyek már akkor jelen voltak a falu történetében, amikor a templom szentélye épült. Ezt igazolja a szentély boltozatának egyik záróköve, amely az ő címerüket viseli.

A templom bejáratánál egy címeres sírkő Petky Mihály emlékét őrzi, aki 1571-ben Udvarhelyszék főkirálybírája volt.

Petky János és Borbála egyik fiának Istvánnak az emlékét őrzi az Unitárius Énekeskönyv 50-es számú éneke 1607-ből. Ekként énekel Istenről: „*Fénysugarát hajnalodnak áldón ránk terítéd / Arcainkról te törölöd le a verítéket. / Elröppenő sóhajtások szerét számon tartod, / szereteted élő Isten mindétig megtartott.*”

A Petky családot rokoni szálak fűzték az Apafiakhoz is. Apafi György felesége Petky Borbála volt. Petky Borbála 1635-ből való adománylevelét, amelyben az egyik bástyát az egyházközségnek, annak alsó részét a mindenkori papnak adományozza a mai napig az egyházközség birtokában van.

Az említett családokon kívül Székelyderzshez kötődött még a Bethlen család, a vargyasi Dániel család, a Báthori család, Sárdi Simon, Buczi Kristóf, Némethi Gergely, Bíró József és Bodor Pál.

Ami miatt ezt a települést választottam, az a *Vártemplom*.

A település honlapja nem kis büszkeséggel említheti: „*A Vártemplom legnagyobb értéke az, hogy a Kárpát Hazának egy élő és működő szent helye, zarándokhelye.*”

A Székelyderzsi Unitárius Vártemplom azonban nem csak „zarándokhely”, hanem az egyetlen olyan romániai magyar műemlék, amely az UNESCO világörökség kincsének a részévé vált 2006-ban.

A vártemplom három egységből áll: torony, várkerítés (5 bástyával) és a templom. A monumentális építészeti látvány mellett a vártemplom különlegességeihez tartozik a világon egyedülálló élő örökség, a rovásírásos emlék és a XV. századból származó falképek, köztük Szent László királyunk legenda-ábrázolása. (Lehet, hogy választásomban ez utóbbi közrejátszott???)

A várfalhoz képest a torony ferde elhelyezkedéséből feltételezhető, hogy egykor egy görbe alaprajzú védőfal vehette körbe a templomot. A torony magassága ma 38 méter. Eredeti magasságát 1866-ban emelték meg 10 méterrel. A várfal belső oldalán egykor körfolyosó (gyilkokjáró) futott körbe, amelyeken közlekedve védeni lehetett az erődöt a támadókkal szemben. Ezeket 1788-ban bontották le, mert a templom elveszítette a védelmi jellegét. Fél nyeregetős színeket építettek, ahová a falu lakói elhelyezhették ingóságait (kelengyészláda, szerszámok), a beköltöztetett hombárokban, szuszékokban gabonakészletét tarthatta. A bástyákat szalonna és füstölt hús tárolására tették alkalmassá.

A több mint kétszáz éves hagyományt a falu lakossága ma is élő örökségként őrzi. Élő hagyományként a köréje épülő szokásrenddel a világon egyedülálló látványosság. Na, ez az, ami valóban érdekessé teszi az egész épületegyüttest. Télen-nyáron egyforma a hőmérséklet ezekben a bástyákban, ahol a sonkát, szalonnát tartják a mai napig is település lakói. Szigorú rendszer szerint – immár évszázadok óta. Kedvem lett volna a zsebemből elővenni évekkel ezelőtt Korondon vásárolt bicskámat, hogy egy falatot megköstöljek. Sajnos nem szerdán voltunk ott, így a heti penzumot még a tulajdonos sem vághatta volna le. Mert a hagyomány szerint egy héten csak egyszer lehet a sonkából, szalonnából vinni a harang hívó szavára kizárólag szerdai napon.

Ami még érdekes.

1. Az 1929-ben végzett javítási munkálatok során a kinti, bejárat melletti befalazott ablak kibontásakor került elő egy rovásírást tartalmazó téglá. Keletkezési ideje egyelőre bizonytalan. Szakirodalmi ismertetések 1274 - 1431 közötti időszakra teszik a keletkezését, kiemelve, hogy téglába égetett technikaként Közép-Európa legrégibb rovásírás emléke.

Nem csak keletkezése, hanem olvasata is vitatott. A fordítási változatok közül a legelfogadottabb: *Miklós Derzsi apa-pap*.

2. A templom déli falrészét három falkép borítja. A bejáratától jobbra az első kép Pál apostol megtérését ábrázolja. A damaszkuszi úton történt eseményt, az utána következő néhány napot és a megkeresztelkedést egyetlen fényképbe sűríti az alkotómester. A szakállas arcban valószínű, hogy a készítőmester önarcképét tisztelhetjük. A kíséző katona a zászlójának latin nyelvű feliratából az derül ki, hogy a falkép 1419-ben készült.

A második képen Szent Mihály arkangyalnak egész alakos ábrázolását lehet megtekinteni. Kezében serpenyős mérleget tart, amelynek felső serpenyőjében ördögöket, az alsóban egy imádkozó nőt lehet látni.

A déli falrész harmadik képe töredék, amely három alakot ábrázol, akik fejükön püspöksüveget viselnek, kezükben püspökbotot tartanak. Művészettörténeti leírásokban mint püspökszentekről lehet olvasni, de úgy is találkozhatunk velük, mint a három bölcs király, akik a kisdedhez zárandokolnak.

Az északi falrész is három falkép borítja. Az 1720-ban épített karzat alatt egy női mártírtelenda töredéke látható. Összekötözött kezű, véres hátú nőt ábrázol, amint egy toronyból lökik ki őket.

A templom északi falrészét teljes egészében a Szent László legenda uralja. A 2008-ban végzett feltárásnak köszönhetően kiegészült a falkép-ciklus a kivonulást ábrázoló jelenettel. A nagyváradi várból a kunok ellen induló királyt és seregét megáldja a püspök. Ezt követi az ütközet, majd a Kun üldözése, a Birkózás, a Lefejezés és a legvégén a Pihenési jelenet. A gótikus hálóboltozat gyámkövei helyenként beépülnek a falképszőnyegbe, de összességében nem tudják megtörni sem azt az erőt, amely a falképből árad; sem azt az esztétikai élményt, amelyben a

magas szintű ábrázolás részesít.

Az északi falrész utolsó ábrázolásáról rosszabb esetben nem esik szó, jobb esetben nincs megnevezése. A szürke ruhás szent jelképeit képirással olvasva Remete Szent Antalra ismerhetünk, akivel szemközt két vörös ruhába öltözött, glóriát viselő nőalak áll. Remete Szent Antaltól hasonló ábrázolás a szepeesszombati római katolikus plébániatemplom 1503-ban készült oltárszárnyán látható Szent Antal megkísértése címmel.

Talán egy kicsit hosszúra nyúlt úti beszámoló, de remélem, hogy felkeltettem az érdeklődést. Számomra tényleg lenyűgöző nagy élmény volt látni, megtapasztalni, hogy van még ilyen érintetlen terület – szinte karnyújtásnyira tőlünk, határok nélkül. Köszönet ezért Szabó Karcsinak, pardon bocsánat Szabó Károly igazgató úrnak, aki elvitt bennünket e kivételes helyre... és nem csak ide, hanem sok más helyre is.

Ifj. Gyüszi László könyvtárigazgató

Az ebédet Székelyszentléleken, a „Sziklakert” étteremben költjük el. S itt Csics Gyula beleír a naplóba:

Csülkészés Szentkirályon

Szabó Karcsinak a 10 éves együttműködés alatt bőven volt lehetősége megismerni gondolkodásomat, ízlésemet, szokásaimat és úgy egyáltalán mindent, mert semmit nem rejtettem véka alá, ahogy ő sem. Így tehát nagyon jól tudta, hogy legkedvesebb ételem a csülök, az is elsősorban főtt, füstölt csülök formájában. Ő azt is nagyon jól ismerte –

mint Székelyföldön szinte mindenütt mindent –, hogy a legjobb csülköt Székelyföldön Székelyszentkirályon adják, azaz ahogyan a székelyföldi magyarok mondják, ez a legjobb „csülkészőhely”. Hát így mi utolsó székelyföldi ebédünkre csülkészni mentünk Székelyszentkirályra. A falucskáról tudni illik, hogy ellentétben a székelyföldi falvak többségével, a 2002-es népszámlálásra tovább növelte lakosságát, elérte az 1099 főt. Meg azt is, hogy élénken részt vesz a Szentkirályok évenkénti találkozóján, ahol is a Kárpát-medence minden Szentkirály utónevű településének képviselői - évenként változó helyszínen - találkoznak. Jó szokás! Tetszett.

A Sziklakert nevű étterem egy erdélyi stílusú házban volt két szinten is. A felső szinten éppen kortárstalálkozót tartottak. Ez is egy érdekes ottani szokás. Családjukkal együtt összejönnek egy kis ünnepségre a faluból mindazok, akik a 40. születésnapjukat ünneplik. Így egy kisebb esküvőre hasonló összejövétel alakul ki. Ünneplőbe öltözik mindenki (a lányok többnyire székely népviseletbe). Már érkezéskor köszöntenek egy szál virággal minden

ünnepeltet, majd elvonulnak és közösen elfogyasztanak egy ebédet. Utána indul a beszélgetés, mesélés és természetesen a tánc. Ez is jó szokás! Ez is tetszett.

A csülök pedig szintén felejthetetlen volt. Egy Erdélyre hasonlító fatálon tálalták fel a nagy adag csülköt, mellé babfőzeléket adtak, hozzá finom kibédi veres (nálunk lila) hagymát, finom reszelt ecetes tormát, erős paprikát. Már a látvány miatt megérte. Egy nagy bajom volt csak vele: olyan nagy volt az adag, hogy nem tudtam megbirkózni vele, ami pedig egy férfinember számára nem jó érzés. Legfeljebb a korom miatt kaphattam felmentést. De ez a csülök is jó szokás, ez is tetszett.

Csics Gyula ny. könyvtárigazgató

Április 22. Vasárnap

Útban hazafelé... otthonról...

Világi Orsolya (JAMK Tatabánya)

Június, forráság. De az IT világ még e meleg napokban sem sziesztázik, a hőség ellenére is zajlanak az események. A júniusi hírek közt találunk néhány érdekességet a közösség alapú keresőről, az újgenerációs Sony laptopokról, felhőbe kényszerített diákokról, valamint hasznos programokat és trükköket ismerhetünk meg, amik segítik és feldobják a mindennapjainkat. Ezekből hoztam egy frissítő, nyári turmixot.

Vitéz Veronika, rovatgazda

Ilyen lesz a közösségi kereső

Az internetes tartalmak közötti keresést hamarosan felválthatja a valós világban található érzékelőktől és a személyes észlelésekből származó információk elemzése.

Dátum: 2012. 06. 26.

Látványos videó-slideshow készítése pillanatok alatt, zenével

Sokak számára már napi tevékenységgé vált a fotók, képek megosztása az interneten. De miért ne készíthetnénk a megosztásra szánt fotóinkból látványos, kellemes zenei aláfestéssel ellátott videó-slide-show-kat?

Dátum: 2012. 06. 26.

Miért hadonásznak a Sony laptopok tulajdonosai?

Idegi kimerültség? Ismerős a közelben? Kényújtóztatás? Nem, egészen másról van szó.

Dátum: 2012. 06. 22.

Hasznos holmik a hétköznapiakra

Terítéken tíz minél kevésbé ismert, annál kezeesebb segédprogram.

Dátum: 2012. 06. 21.

A Firefox visszaesőben, a Chrome trónra tör régióinkban is

A Gemius kiadta a 2011-es év második felében mért adatait ismertető jelentését.

Dátum: 2012. 06. 22.

Programajánló III. ISO Workshop

A program legnagyobb erénye, hogy képes pontos, szektorról szektorra egyeztetett másolatot létrehozni CD/DVD és a Blu-Ray lemezekről, az eredeti lemezek tartalmát és szerkezetét megőrizni.

Dátum: 2012. 06. 21.

Biztonsági tippekkel szolgál a Facebook

A Facebook idén is számos biztonsági intézkedést tett annak érdekében, hogy a közösségépítés kockázatait mérsékelni tudja. A LinkedIn biztonsági incidense azonban újabb lépésekre sarkallta az üzemeltetőket.

Dátum: 2012. 06. 20.

Ha továbbra is önteltek maradunk Európában, lelépnek bennünket

A digitális menetrend folyamatát elemző legújabb jelentés azt mutatja, hogy alig van pozitívum, a befektetések elmaradása Európa végleges leszakadását eredményezheti.

Dátum: 2012. 06. 19.

Miért omlik össze rendszeresen a Flash Player a Firefoxban?

Egyelőre egyik cég sem tudja, mi okozza a hibát, de dolgoznak a javításon. A frissítés megjelenéséig átmeneti megoldásokat javasolnak.

Dátum: 2012. 06. 19.

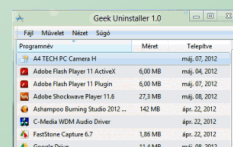
Felhőbe kényszerített diákok

Az ingyen Windows és Office kora lejárt - legalábbis a CD-ről telepíthető változatoké. De a Tisztaszoftver Program nem halt meg, csak új alakot öltött.

Dátum: 2012. 06. 15.

Programajánló II. – Geek Uninstaller 1.0

Szoftverek eltávolításának alkalmával, mindig marad valamennyi szükségtelen fájl, vagy regisztrációs bejegyzés a gépen, sőt egyes alkalmazások hatalmas mennyiségű szemetet hagynak maguk után, ami feleslegesen lassíthatja a gépet és csak karbantartó alkalmazásokkal sikerülhet eltávolítani.

Dátum: 2012. 06. 08.

Egy érdekes videó:

A Social Media egy lufi? Vagy a legnagyobb dobás az ipari forradalom óta?

Dátum: 2010. 12. 19.

+1 Doodle II. Erzsébet királynő uralkodásának gyémánt jubileumára

Évtizedeken át a Megyei Könyvtárért...

A József Attila Megyei Könyvtár 2011-ben alapította meg a Megyei Könyvtárért díjat. Az elismerést minden évben azoknak adományozzuk, akik jelentős mértékben elősegítették intézményünk tevékenységének szélesítését, szakmai színvonalának emelését; hozzájárultak könyvtárunk társadalmi és tudományos kapcsolatrendszerének fejlesztéséhez, vagyis akik az intézmény életében kimagasló tevékenységet fejtettek ki, és jelentős szolgálatot tettek.

A Megyei Könyvtárért díjat 2012-ben kolléganőnk, Takács Anna vehette át.

Takács Anna, vagy - ahogy magunk között szólítjuk – Pannika neve ismerősen cseng nemcsak városi, hanem megyei szakmai körökben is, hiszen „módszertanosként”, a könyvtári statisztika megyei feldolgozójaként, valamint a *Téka Téma* és a megyei könyvtár évkönyveinek felelős szerkesztőjeként hosszú éveken át rendszeres munkakapcsolatot ápolt a könyvtárosokkal a legkisebb községi könyvtáraktól kezdve a városi könyvtárakig.

Én magam olyan kolléganőt ismertem meg Benne, aki soha nem fukarkodott szaktudása, tapasztalatai átadásában, akihez szorongás nélkül fordulhattam tanácsért, mert nem kellett attól tartanom, hogy elutasít, vagy „zöldfülűnek” tart. A neki odaítélt szakmai díjnak egy emberként örültünk munkatársaimmal, de talán még ennél is nagyobb elismerésben részesítette őt egy anonim olvasó, aki a 24 Órában gratulációja mellett így jellemezte Pannikát „... máig megőrizte nagy tudása mellett végtelen segítőkészségét.”¹ Kell ennél nagyobb elismerés egy könyvtárosnak?

A díj kapcsán faggattam Pannikát múltról, jelenről, jövőről.

- Mióta vagy a megyei könyvtár munkatársa?
- 1969. július 15-én (vagy 16-án?) jöttem a megyei könyvtárba dolgozni. Ennek volt némi előzménye. Abban az időben a nagyobb könyvtárak jelezték az ELTE könyvtári tanszékének az igényeiket. Többek között a József Attila Megyei Könyvtár is kért végzős hallgatót. A szüleim akkor Lébényben laktak, nagynénem a közelben, Bajon élt, Tatabánya éppen középen volt Budapest és Lébény között, ráadásul a TBSC – Grosics Gyula miatt – volt a második vidéki csapatom... A könyvtári gyakorlatomat a Külügyminisztérium könyvtárában töltöttem, az utolsó évemben végig dolgoztunk ott szabadidőnkben a barátnőmmel. Az akkori könyvtárigazgató azt megelőzően a minisztérium könyvtári osztályán dolgozott, jól ismerte a tatabányai könyvtárat. Befolyásolta a döntésem, hogy pont Tatabányát válasszam. Sőt, fel is készített belőle, meg Horváth Gézából. (Azóta gyanítom, hogy őt meg „belőlem” készítették fel. Ezt már sose fogom megtudni, persze.) A húsvéti szünetben eljöttem bemutatkozni, és megbeszéltük, hogy az államvizsga után egy rövid pihenő után jövök. Hát így kerültem egy általam alig ismert városba, Tatabányára.
- Milyen munkakörökben dolgoztál itt?
- Gyakorlatilag minden könyvtári munkakörben dolgoztam. Nyilvántartóként, azaz kölcsönző könyvtárosként kezdtem. Kb. egy év után nyelv- és irodalomtudományi szaktájékoztató lettem. Enyém volt a sport is... Közben jött Győri László költő, szintén magyar-könyvtár szakot végzett kolléga, és a módszertanon meg megürült a hely. No meg valami „demokratikus puccsal” (ez elég hosszú történet maga is, a „hivatalos” jelöltet valamiért nem fogadták el a vidéki könyvtárosok, talán a

¹24 Óra 23. évf. 138. sz. 2012. 06. 14. p. 3.

- megyei könyvtárban sem volt teljes a támogatottsága, én voltam a teljesen semleges, ismeretlen kolléga, akit valamiért a végén megválasztottak) szakszervezeti titkár is lettem, és kézenfekvő volt, hogy módszertanos legyek. Csalétekül még azt az ígéretet is kaptam, hogy a Komárom Megyei Könyvtáros szerkesztésében, írásban részt vehetek. Aztán úgy öt év után a társadalomtudományi tájékoztatót kellett pótolni, miközben a módszertanos volt az a munkakör, amit a leendő új kolléga testére szabtak... Szóval, újra tájékoztató könyvtáros lettem. Ez már azért is jó volt, mert – noha szerettem a módszertant, és bírtam azt a gyűrődést is, hogy reggel még nem mindig tudtam, mikor érek haza este, ráadásul az sem volt mindig biztos, hogy mit fogok csinálni a következő órában, azért én elsősorban az olvasók miatt lettem könyvtáros. Valójában ennek a munkakörnek köszönhetem azt a 15 éves kitérőt is, amikor nem itt dolgoztam. Ja, és közben voltam pár évig csoportvezető, meg kell mondanom, nem voltam a csoportvezetők gyöngye.

Mellesleg az a 15 év sem volt teljesen haszontalan. Előzménye az volt, hogy társadalomtudományi tájékoztatóként meg kellett vizsgálnom a vezetők tájékoztatási szokásait. (Az 1980-as évkönyvben olvasható az eredmény.) Az utóvizsgálat során találkoztam a városi pártbizottság akkori első titkárával. Hogy azért fogadott-e többszöri megkeresés után, mert már kiszemeltek munkatársként, vagy a beszélgetés során ismerte fel, hogy érdemes alkalmazni, nem tudom. De egy hét bölgés-tépelődés után igent mondtam. És nem is bántam meg, bár ezt ma nem illik mondani. Kultúrával is foglalkozhattam, más szemszögből láttam, más összefüggéseket is figyelembe kellett venni a munkához. És megismerhettem – azóta is ezt igénylem, és most úgy érzem, itt is megvalósul – olyan munkatársi gárdát, ahol a hátam védve volt, és a bírálat, kritika értem, a munkahely megbecsüléséért szólt, soha nem ellenem. Onnan a városi könyvtárba mentem, ott is voltam tíz évet, és folytattam a munkát egy olyan fiókkönyvtárban, ahol viszonylag önálló lehettem, és a munkaidő minden percét az olvasókkal tölthettem.

Aztán – már 54 éves voltam, amikor Monostori Imre igazgató visszahívott. Kicsit gondolkodtam, de úgy döntöttem, hogy ha valakit ennyi idős korban

visszahívja az első munkahelye, 1999-ben, akkor ott, illetve itt a helyem. (Mellesleg izgatott a számítógépes tájékoztatás és kölcsönzés is.) Egy addig számomra ismeretlen kolléga azt mondta, úgy tértem vissza, mintha nem is lett volna a 15 év kihagyás. Kis túlzással azóta egyfolytában „lubickolok” a boldogságban, persze, ez a mindennapok gyűrődésében nem mindig látható. Ja, és tájékoztatóként jöttem vissza. Előtte kicsit álmodoztam arról, hogy mi mindent szeretnék csinálni. Két dologra vágytam a tájékoztatás mellett: hogy szer-keszthessem a *Téka Témát*, és átvehessem a statisztikát. Az első munkanapon ott volt a *Téka Téma* az asztalo-mon, Schmidt Jóska alig várta, hogy átadhassa, és még aznap közölték azt is, hogy a statisztika összegzése is a munkámhoz fog tartozni. A PR részleg első vezetője is én voltam. 2000-től minden évkönyv szerkesztésében is részt vettem. És pár éve – négyórás tájékoztatóként - tényleg azt csinálom, amit a legjobban szeretek.

- Ha végiggondolod az itt töltött időszakot, mire emlékszel vissza a legszívesebben?
- Nem tudom. Nem tudok egy kiemelkedő pontot kiválasztani. Utólag valóban örömmel tölt el, hogy mindig azt tettem-tehettem, amire a könyvtárnak a leginkább szüksége volt. Hogy hasznosnak érezhettem magam. Azt a pillanatot sem felejttem el, amikor a Szocialista Kultúráért kitüntetést kaptam. Ma már alig tudják, ez olyan közepkategóriás kitüntetés volt, amit – nálunk legalábbis – diplomás könyvtárosok, ha jól végeztek a munkájukat, általában tíz éves munkaviszony után megkaphattak. Én kilenc év után kaptam. A kitüntetés átvétele után visszajöttem a könyvtárba (jól tettem), az igazgató konyakkal várt és azt mondta, megérdemelted.

Valójában én mindig mindennek tudtam örülni. Ha elégedetten ment el egy olvasó, ha az időszaki kiállításomat érdeklődéssel megnézte valaki, ha sikeres volt egy rendezvény, ha a többieknek sikerült valami jól. Örültem, amikor bővíthettük a szolgáltatásokat. Amikor bővült a könyvtár.

- Mennyiben változott a könyvtár és a könyvtáros szakma azóta, amióta kezdő könyvtárasként elkezdted a munkát?
- Kis túlzással – nem is hasonlít a maira. Eszméletlen sokat kínlódtunk pl. a katalogizálással, én „pont, pont,

- vesszőcskének hívtam”, ma a központosítást megoldja a gép. A szakozás izgalmas, érdekes munka volt – napjainkban a központi feldolgozás szinte teljesen kiváltja. Ráadásul többnyire tárgyszavakkal dolgozunk. A tájékoztatáshoz nélkülözhetetlen volt a szakkatalógus, az ETO forgatása. Amikor egy témához kerestünk irodalmat, a nemzeti bibliográfia, a folyóirat-repertórium füzeteit böngésztek, meg a szakbibliográfiákat. Amikor idejöttem, színcsinos kölcsönzés volt, naponta leszámoltuk a könyvkártyák alapján a napi kölcsönzést, (negyedévente egy hónapban szakonként is) aztán a tasakokat beraktuk a megfelelő helyre. Ha rossz számhoz tettük, néha órákig kellett keresgélni. Már a napi forgalomszámláló és az elfelejtett forgódob is óriási újítás volt.

Naponta meg kellett nézni az előjegyzéseket (így is előfordult, hogy „meghosszabbodott” az előjegyzett könyv). A könyvtárközi kölcsönzést befolyásolta a posta, no meg a bürokrácia, csak rajtunk keresztül lehetett kérni. És meghatározott könyvtárból kérhettük, ami nálunk nem volt. Ha megvolt a könyv az állományunkban, és ki volt kölcsönözve, várnunk kellett, amíg visszajön. Volt, működött, de lassú volt, és – a vizsgákhoz szükséges könyveknél – szinte kilátástalan. Mára szinte nincs korlát, ha nem is minden gond nélkül, de a világ legnagyobb könyvtáraiban is böngészhetünk. (Mi még nem igazán tudtuk használni a nyelvtudást, magam el is felejtettem, amit tanultam, ma viszont időnként hiányzik, és örülök, hogy az ifjabb generáció már magabiztosabb e téren.) A tudakozólapot, mint olyat el is lehet felejteni, megmutatom az olvasónak az adatbázisok használatát, és rábízom a többi. A gépi kölcsönzésnek is számtalan előnye van, és nemcsak az, hogy a mechanikus munkákat kiváltja. Mondhatnám – az csak „melléktermék”. A gépek szinte mindent megváltoztattak. Ugyanakkor el is butítottak kicsit; ha valamiért nem működnek, szinte tehetetlenek vagyunk. Persze, azért ma is előfordul, hogy a lexikonhoz kell nyúlni, de mert ez egyre ritkábban történik, a használata is nehézkesebbé vált.

- Mi a véleményed a könyvtárak, s így a megyei könyvtár jövőjével kapcsolatban?
- Nem mindig látszik rajtam, de van bennem egy adag konzervativizmus. Szerintem ez a könyvtári rendszer

nagyon jól lett kitalálva, és napjainkban is működőképes, a magam részéről nélkülözhetetlennek tartom. A megyei könyvtár egyik legfontosabb funkciója a helyismeret gyűjtése, a helytörténet gondozása. Ezt nem lehet „feljebb” tolni, már csak a lokálpatriotizmus erősítése miatt sem. És lejjebb sem, mert részben nincs megfelelő szakembergárda, anyagi forrás, de értelmetlen is. És, bár napjainkban ez nem mindenhol divat, szükség van a sokszor lenézett, kicsit mellőzött módszertani tevékenységre. A községi könyvtárosoknak szüksége van (még inkább lenne, ha tudnák, hogy egyáltalán van hová fordulni) tanácsadásra, szakmai segítségre. Ez csak viszonylagos közelségből, személyes kapcsolatokkal oldható meg. És még az olvasóknak is kell egy megfelelően felszerelt, nagyobb könyvtár, ahová azért el lehet jutni viszonylag emberi idő alatt. A számítógép sok mindent könnyebbé tesz, néhány dolgot meg is old, de mindent nem. És a megoldásban (persze, mi sem tudunk mindent) a könyvtáros tapasztalata, tudása ma is nélkülözhetetlen.

- Milyen tanáccsal vértelnél fel egy most induló kollégát?
- Szeresse az embereket. Az olvasókat is persze, akkor is, ha néha nyűgösek, meg nem tudják pontosan, mit is szeretnének, amikor nem mindig könnyű segíteni. Néha még a lelküket is ápolni kell, ez persze már nem munkaköri kötelesség, de legalább reményt kell adni, hogy a gondjaik megoldhatók. És nem szabad különbséget tenni. Akinek Courths-Mahler, vagy Agatha Christie kell, az neki pont olyan fontos valamiért, mint a doktori disszertációt írónak az EBSCO. Ez nálam még a Külügyminisztérium öröksége, ott tanultam meg, hogy az ifjú gyakornok pont olyan fontos, mint a miniszter. És persze vállvetve dolgozzanak. Egymásért is. (Szeretni sem árt egymást, de becsülni mindenképpen kell egymás munkáját.) Mert ha valaki hibázik, nyűgös, udvariatlan, nem Gipsz Jakab volt az, hanem a megyei könyvtár dolgozója. Szerintem a többi már tudás meg tapasztalat dolga. Csak merjenek kérdezni. És az idősebb kollégák meg ne mulasszák el a tapasztalatok, fogások átadását. Azt aztán mindenki bővítheti, alakíthatja, javíthatja.

- Ha visszamennénk az időben, újra a könyvtárosi hivatást választanád?
- Igen. A könyvtárosságot tényleg nekem találták ki. Egyesek szerint tanárnak sem lettem volna rossz, de azt mondtam: ha valamiben bizonytalan vagyok, amíg eljutok a katalógusig, eszembe jut, hol kezdjem. Ma, a számítógépek világában kevesebb az idő a gondolkodásra, de azért a legtöbb olvasó elfogadja, ha más oldalról is próbálok keresni.
- Az évek múlásával a szakmai tudás és tapasztalat gyara-podása mellett az elfásulás is erőt vehet a kollégákon. Te mégis megőrizted a szakmai érdeklődésedet, friss ötleteid, hozzászólásaid vannak az aktuális problémák megoldására, naprakész információkkal rendelkez az országos könyvtárügyekkel kapcsolatban. Mi a titkod?
- Ez sajnos már nem igaz. A szakfolyóiratokkal el vagyok maradva, főleg a Katalistból tájékozódok, meg a hírportálokat böngészem. Arra is figyelek, hogy a tájékoztatásban felhasználható oldalakat tudjam használni. Ami nagyon ritkán kell, az persze nehezebben megy. Az izgalmas olvasói kérdések bizonyos szinten „kar-

bantartanak”, és merek segítséget kérni, ha elakadok valamiben. Titkom csak egy van. Nagyon szeretem, amit csinállok, és próbálom a magam szintjén elfogadhatóan tenni. És talán még valami: még a Kodály téren tanultam, ahol a jó tájékoztató segédkönyvtár mellett egy betűrendes, meg egy szakrendi raktári katalógus volt a segédeszközöm, meg kb. hússzezer könyv, hogy némi találmányossággal, no meg kedvességgel, mosollyal, segítőkészséggel sok nehézséget át lehet hidalni.

- Még azt áruld el, hogyan tudtad megőrizni a humorodat és az emberek iránti nyitottságodat?
- Anyukámnak fantasztikus humorérzéke volt. Leleményben felül is múlt, az is előfordult, hogy ő a TV műsorújságából oldott meg problémát. Sokáig dolgozott a Bányász Körzeti Könyvtárban nyugdíjasként. (Azt megelőzően szakmunkás volt a Cardo bútorgyárban.) Segítőkészsége, humanizmusa felejthetetlen. Apukám meg kitartásban, precizitásban volt felülmúlhatatlan. Ha ők tanulhattak volna, jobbak lettek volna nálam. De azért talán valamit örököltem tőlük.

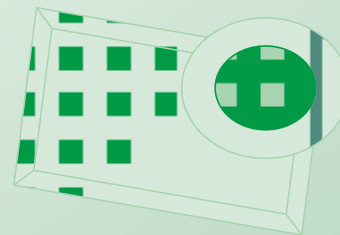
Feketsné Kisvarga Anita (JAMK Tatabánya)

Tanfolyamok, pályázatok, friss információk

Rovatvezető: Világi Orsolya

34/513-674 vilagi.orsolya@jamk.hu

Pályázatok

TÁMOP 3.2.12 pályázat kulturális szakemberek továbbképzéséhez

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján elérhető az Új Széchenyi Terv keretében meghirdetett TÁMOP 3.2.12-12/1 „Kulturális szakemberek továbbképzése a szolgáltatásfejlesztés érdekében” című pályázat módosításai tartalmazó dokumentáció.

A pályázat benyújtásához elengedhetetlen kitöltőprogram is letölthető az alábbi oldalon:

a kapcsolódó dokumentumtárak részénél.

A pályázatok beadására 2012. június 28. és július 20. között van lehetőség.

Pályázati felhívás a Minősített Könyvtár cím elnyerésére

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma pályázatot hirdet a Minősített Könyvtár cím elnyerésére. A pályázat célja a minőségfejlesztés és a minőségirányítás módszereinek alkalmazásában kiemelkedő teljesítményt nyújtó könyvtárak és könyvtári tevékenységet folytató szervezetek munkájának elismerése. A pályázatok benyújtásának határideje 2012. augusztus 31.

A pályázat dokumentumai:

Képzések

Angol szaknyelvi tanfolyam könyvtárosok részére

A következő tanfolyam képzési napjai:

- 2012. október 24.
- 2012. október 25.
- 2012. október 30.
- 2012. november 5.
- 2012. november 19
- 2012. november 26.

Jelentkezési határidő: 2012. október 10.

Leírás:

A könyvtárosoknak szóló szaknyelvi tanfolyam célja, hogy felfrissítse és továbbfejlessze a résztvevők receptív és produktív nyelvi készségeit azokon a területeken, amelyekben mindennapi munkájuk során az angol nyelvet alkalmazzák, mint pl. angol nyelvű internetes oldalak használata, intézményük és könyvtári projektjeik ill. programjaik angol nyelven történő bemutatása, angol partnerintézményekkel és kiadókkal való kapcsolattartás, a könyvtárhasználókkal folytatott kommunikáció.

A tanfolyam időtartama: 60 óra, 6x1 nap (illetve a képzés aktuális indítási dátuma szerint.) (A képzés kontaktóráinak száma 45, ezt 15 óra otthoni felkészülés és munka egészíti ki.)

Részvételi díj: 55000,- Ft.

A jelentkezéshez szükséges egyéb feltételek: min. 1-2 éves szakmai tapasztalat, az angol nyelv ismerete (min. állami nyelvvizsga bizonyítvánnyal igazolt középfokú A típusú nyelvvizsga vagy előzetes tudásmérés a távoktatási felületen)

Oktatók: Gaálné Kalydy Dóra, Zsizsmann Éva

További információk:

Gaálné Kalydy Dóra (06 1) 2243-876; gaald@oszk.hu

Jelentkezési lap:

Francia szaknyelvi tanfolyam könyvtárosok részére

A következő tanfolyam képzési napjai:

- 2012. október 1.
- 2012. október 8.
- 2012. október 15.
- 2012. október 29.
- 2012. november 5.
- 2012. november 12.

Jelentkezési határidő: 2012. szeptember 17.

Helyszín: Budapesti Francia Intézet
(1011 Budapest, Fő u. 17.)

Leírás:

A könyvtárosoknak szóló szaknyelvi tanfolyam célja, hogy felfrissítse és továbbfejlessze a résztvevők receptív és produktív nyelvi készségeit azokon a területeken, amelyeken mindennapi munkájuk során a francia nyelvet alkalmazzák, mint pl. francia nyelvű internetes oldalak használata, intézményük és könyvtári projektjeik, ill. programjaik francia nyelven történő bemutatása, francia partnerintézményekkel és kiadókkal való kapcsolattartás, a könyvtárhasználókkal folytatott kommunikáció.

A tanfolyam időtartama: 60 óra, 6x1 nap (illetve a képzés aktuális indítási dátuma szerint.) (A képzés kontaktóráinak száma 45, ezt 15 óra otthoni felkészülés és munka egészíti ki.)

Részvételi díj: 55000,- Ft.

A jelentkezéshez szükséges egyéb feltételek: min. 1-2 éves szakmai tapasztalat, a francia nyelv ismerete (min. az európai nyelvi szintek A2 típusú tudásanyaga, ill. előzetes tudásmérés alapján)

Oktatók:

Csekő Ildikó, Horváth-Ivelics Zsanett, Majoros Ottó

További információk:

Dr. Repkényiné Nagy Edit (06 1) 2243-790

editrep@oszk.hu

Jelentkezési lap:

Könyvtári partnerkapcsolatok (Belső partnerség, szervezeti kultúra és külső partnerség)

A következő tanfolyam képzési napjai:

- 2012. szeptember 25.
- 2012. szeptember 26.
- 2012. szeptember 27.
- 2012. szeptember 28.
- 2012. október 9.
- 2012. október 10.
- 2012. október 11.
- 2012. október 12.

Jelentkezési határidő: 2012. szeptember 11.

Helyszín: Pest Megyei Könyvtár
(2000 Szentendre, Pátriárka u. 7.)

Leírás:

A képzés célja: a résztvevők szervezeti kultúrájának fejlesztése, a saját szervezetükben való eredményesebb, hatékonyabb működés elérése, valamint a résztvevők azon képességeinek és készségeinek fejlesztése, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy munkahelyük belső értékeit jól tudják kommunikálni a kívül világ felé, hogy együtt tudjanak működni a fenntartóval és más szervezetekkel, valamint hogy felismerjék a használók elvárásainak és elégedettségének fontosságát a mindennapi szervezésben. A program elméleti bevezetésből és gyakorlatokból áll. Az elméleti bevezetőben a gyakorlatok megértéséhez fontos alapvető fogalmakat és összefüggéseket ismerik meg a csoporttagok. A játékok során érvényesül az önkéntesség elve: mindenkinek joga van a számára idegen vagy megerőltető gyakorlatokból kimaradni. Az egyes témákkal való foglalkozást ráhangolódás előzi meg, és az élményeket a játékok után közösen dolgozza fel a csoport a vezetők irányításával. A gyakorlati munka során a résztvevők elsajátítják a problémamegoldás, a konfliktuskezelés, az együttműködés-fejlesztés, az önérvényesítés eszközeit, lehetséges módjait, ezáltal képessé válhatnak saját szerepeik tudatosítására, a jobb önértékelésre, önellátásra, a hatékonyabb szervezeti működésre. A csoportmunka során megismert módszereket később eredményesen tudják hasznosítani saját munkahelyükön.)

A tanfolyam időtartama: 60 óra, 2x4 nap (illetve a képzés aktuális indítási dátuma szerint.)

Résztvételi díj: 80000,- Ft.

A jelentkezéshez szükséges egyéb feltételek:

Felsőfokú szakképesítés

Oktatók: Péterfi Rita, Vidra Szabó Ferenc

Jelentkezési lap:

További információk:

Dr. Repkényiné Nagy Edit (06 1) 2243-790

editrep@oszk.hu

Kiadványszerkesztési és prezentációkészítési feladatok megoldása a könyvtárban

A következő tanfolyam képzési napjai:

- 2012. november 6.
- 2012. november 7.
- 2012. november 8.
- 2012. november 13.
- 2012. november 14.
- 2012. november 15.
- 2012. november 20.
- 2012. november 21.
- 2012. november 22.
- 2012. november 27.
- 2012. november 28.
- 2012. november 29.
- 2012. december 4.
- 2012. december 5.
- 2012. december 6.

Jelentkezési határidő: 2012. október 23.

Helyszín: Könyvtári Intézet

(1827 Budapest, Budavári palota F. ép. 645. terem)

Leírás:

A program célja az, hogy a könyvtárosok számára olyan információkat nyújtson, amelyek révén megismerhetik a kiadványok előkészítéséhez, elkészítéséhez, nyomdai kivitelezéséhez kapcsolódó legfontosabb szakmai tevékenységeket. A képzésben résztvevők megismerik a kéziratokkal szemben támasztott követelményeket és elektronikus feldolgozásuk lehetőségeit, elsajátítják a korrektúrázás mun-

kafolyamatát. A megszerzett alapvető tipográfiai ismeretek birtokában a résztvevők képessé válnak az eltérő kiadvány-típusok sajátosságainak felismerésére; a kiadványkészítés során használható számítógépes perifériák, digitálisan kezelhető képek, grafikai elemek, és adatállományok legalapvetőbb típusainak használatára. Egy közösen megoldásra kerülő feladat segítségével elsajátíthatóvá válnak a kiadványok készítéséhez szükséges alapvető ismeretek. Megismerésre kerül a kész kiadványok elektronikus formában történő publikálásának módja, valamint a kiadványok elkészítéséhez kapcsolódó nyomdai tevékenység is.

A tanfolyam időtartama: 120 óra, 5x3 nap (illetve a képzés aktuális indítási dátuma szerint.)

Résztvételi díj: 90000,- Ft.

Oktatók: Burány Tamás, Nagy László, Payer Barbara, Pajor Ildikó, Rigó Tamás

További információk:

Payer Barbara (06 1) 2243-818; bara@oszk.hu

Jelentkezési lap:

Friss információk

Közlemény a Nyilvános könyvtárak jegyzékéről

A Hivatalos Értesítő 2012. évi 25. számában (VI. 15.) megjelent a 38. Nyilvános könyvtárak jegyzéke, benne 4 új könyvtárral. Bővebben:

2012. évi könyvtári érdekeltségnövelő támogatás

A kormány.hu honlapon megtekinthető a 2012. évi könyvtári érdekeltségnövelő támogatás összegeit tartalmazó táblázat:

Rendelet az egyes előadó-művészeti szervezetek, könyvtárak működésének kiegészítő támogatásáról

Megjelent az egyes előadó-művészeti szervezetek, könyvtárak működésének kiegészítő támogatásáról szóló 29/2012. (VI. 8.) BM rendelet:

A rendelet módot ad azon megyei jogú városok támogatására, amelyek 2011-ben megyei önkormányzat által fenntartott vagy támogatott előadó-művészeti szervezetet, könyvtárat működtetnek. A támogatás ezen intézmények működési kiadásaihoz használható fel.

Kapcsolódó szabályozást tartalmaz a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai és helyben maradó „A személyi jövedelemadója fejezetén belüli előirányzat átcsoportosításáról és új cím létrehozásáról” szóló 1160/2012. (V. 18.) Kormányhatározat:

Könyvtár, ami összeköt" - pályázati eredmények
A Kárpát-medencei fiatal könyvtárosok együttműködése program keretben kiírt pályázatra a felhívásban megjelölt határidőre 17 pályamű érkezett. A pályázatokat az Országgyűlés elnöke által felkért Bírálóbizottság véleményezte. A bizottság szakmai javaslatát figyelembe véve az Országgyűlés elnöke meghozta döntését:

Felhívás a Márai-program II. fordulójában való részvételre

A NKA Könyvkiadási Kollégiuma lehetőséget kínál arra, hogy a kijelölt könyvtárak a Márai-program II. listájáról a KELLO-n keresztül könyveket rendelhessenek meg.

Bővebben:

Szabóné Mákos Margit kiállítása

1952-ben születtem Tatabányán bányász család első gyermekeként.

Kicsi korom óta legkedvesebb időtöltésem a rajzolás és a festés volt. Iskolák közötti rajzversenyeken sikereket értem el, amelyek megerősítették azt az elképzelést bennem, hogy festő szeretnék lenni.

Családi okok miatt azonban a képzőművészeti főiskola nem jöhetett számításba.

Tanulmányaim befejezése után a villamosenergia-iparágban töltöttem el 40 évet, melyből csaknem három évtizeden át különböző közép- és felsővezetői munkakörökben dolgoztam. Felelősségteljes munkám, és a három gyermekes családom mellett sem adtam fel az álmaimat, hogy festő lehessek. Folyamatosan, 1965 óta képeztem magam különböző képzőművészeti szervezetek (SZKIOSZ később OKIT, Honvéd Kulturális Egyesület, Bányász Képzőművész Kör, Eszperantista Képzőművészek Köre) tagjaként, valamint helyi, országon belüli és nemzetközi művésztelepeken való részvétellel.

Mestereimnek kiemelten a már elhunyt Krajcsirovits Henrik grafikus művészt, Papp Albert festőművészt, Cs. Kiss Ernő népi fafaragó művészt, valamint a különböző festőtáborok vezető művészeit, Szunyoghy Andrást és Duschanek Jánost tekintem. Az elméleti alapok megszerzésében Bálványos Huba grafikus művész segítsége is jelentős volt az életemben.

1981-től számos országos és helyi szervezésű közös kiállításon szerepeltek festményeim és grafikáim (pl.: Amatőr Átriumok, Őszi Tárlatok, Kecskeméti Országos Plakát-kiállítás és különböző képzőművészeti szervezetek, szakörök közös kiállításai stb.), néhányszor díjazták is a kiállított művemet.

Első önálló kiállításom 1982-ben volt a Tatabányai Hőerőmű Kultúrotthonában. Azóta hazánk különböző telepü-

lésén rendszeresen lehetőséget kaptam a bemutatkozásra. Az eddigi 63 önálló kiállításom közül a jelentősebbek: Budapesten (MVM Székház; Honvédelmi Minisztérium; és a Pénzügyi és Számviteli Főiskola), Debrecenben, Vaján (Rákóczi kastély), Szegeden, Baján, Gyöngyösön, Pakson, Balatonyörökön, Siófokon, Székesfehérvárott, valamint a legtöbb alkalommal szülővárosomban Tatabányán és környékén (Tata, Oroszlány, Baj, Környe stb.)

2012. évtől, 40 éves munkaviszony után már nyugdíjas vagyok, így az időkorlát sem jelenthet akadályt abban, hogy a festészetet - melyet eddig is élethivatásnak tekintettem -, idéntől már időkorlát nélkül élethivatásként művelhessem is.

Szabóné Mákos Margit

MEGHÍVÓ

A Tatabányai Városi Könyvtár szeretettel várja az érdeklődőket
2012. július 12-én, csütörtökön 17 órára

MÁHR FERENC

csákberényi szobrász, festőművész
festménykiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja:

Papp Albert

festőművész, a Zsámbéki Tanítóképző Főiskola
nyugalmazott docense

Közreműködik:

Poroszlay Sándor

előadóművész

Helyszín:

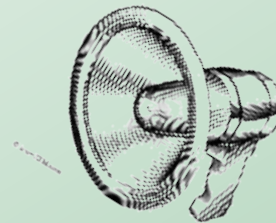
Városi Könyvtár Központi Könyvtára
Tatabánya, Népház u. 5. (Jászai Mari Színház, Népház épülete)

Információ:

Telefon: +36-34/311-593, 309-743,

Honlap: www.vktatabanya.hu

A kiállítás megtekinthető
a könyvtár nyitva tartási idejében 2012. szeptember 7-ig

Rovatvezető: dr. Horváth Géza
34/513-677 dr.horvath.geza@jamk.hu

KEMLIB

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE ld. 7.

BOKOD

1. P. S.: Természetjárók napja Bokodon = Magyar Turista, 6. sz. p. XXIII.
- Első alkalommal rendezték meg a Bokodi Természetjárók napját, nagy sikerrel.

ESZTERGOM

2. ZAVAROS örökség Esztergomban = Népszava, jún. 6. p. 2.
- Áron alul adta el a Strigonium Zrt. az egyik önkormányzati üzlethelyiséget.
3. TÖBB autó, magasabb bevétel. Magyar Suzuki Zrt. = Népszabadság, jún. 8. p. 10.
- Magyar Suzuki Zrt. árbevétele.
4. GÁBOR Gyula: Megújul a Budapest-Esztergom vasútvonal. A piliscsabai egyetem hallgatóira is figyeltek, amikor megszervezték a pótlóbuszokkal való közlekedést. Ill. = Magyar Nemzet, jún. 13. p. 13.
- Esztergom-Budapest; Június 16-tól az Új Széchenyi Terv keretében 61,7 km-nyi vasúti pályát újítanak fel.
5. JOGELLENES volt a tanárok elbocsátása. Esztergomi gimnázium = Népszabadság, jún. 27. p. 2.
- Szent István Gimnázium.
6. TÓTH Kata: Már nyáron bedőlhet Esztergom. Ill. = Napi Gazdaság, jún. 27. p. 1., 4.
- A helyi önkormányzat 1 milliárd Ft-os hiánya miatt működésképtelenné válhat Esztergom.
7. NEM kötelező a helyettes Tétényinek = Népszava, jún. 27. p. 2.
- Tétényi Éva polgármester, Megyei Kormányhivatal álláspontja, Tatabányai Törvényszék állásfoglalása

KISBÉR

8. B. I. M.: Kórházi káosz várható. Havas Szófia szerint az államosítás nyomán megszűnik az ellátás. Ill. = Népszava, jún. 12. p. 3.

- Kisbér, Komárom, Tata, Tatabánya; Július 1-jétől új struktúrában működik a betegellátás, kórházi osztályok szűnnek meg, csökken az ellátható betegek száma, máshol új részlegek jönnek létre.

KOMÁROM ld.8.

9. ERŐDKIÁLLÍTÁS a szovjet korról = Magyar Nemzet, jún. 20. p. 15.
- Komárom; A Monostori erődben a várrendszer 1945-1990 közötti korszakáról nyílt állandó kiállítás.
10. SZARVAS Szilveszter: Ütemezett leépítés. A Nokia 900 dolgozójának mondott fel. Ill. = Magyar Hírlap, jún. 27. p. 11.
- A komáromi Nokia gyár 2012. június 26-án 900 dolgozójának mondott fel, a korábban bejelentett 2300 fős leépítés második hullámaként.
11. KILENC SZÁZ főtől válik meg a Nokia. Hírösszefoglaló = Magyar Nemzet, jún. 27. p. 12.
- A komáromi Nokia gyár június 26-án 900 főnek mondott fel a korábban bejelentett 2300 fős létszámcsökkenés részeként.
12. HALASKA Gábor-Torontáli Zoltán-Váczi István: A kárhozat útja. Nokiapiacvezetéstől a lesajnáltságig = Figyelő, jún. 28. p. 47-49.
- A Nokia gazdasági életben betöltött szerepéről, eredményeiről; néhány adat a Nokia Komárom Kft-ről.

PILISMARÓT

13. GYÖRGY Zsombor: Megállt a hatóságok tudománya a pilismaróti öbölben. Rozsda-temető. Ill. = Magyar Nemzet, jún. 9. p. 40.
- Engedély nélkül működő hajótemető, hajóbontó, roncsstelep szennyezi a környezetet a pilismaróti öbölben. A volt állami tulajdon pusztulása, ahelyett hogy működtetnék.

OROSZLÁNY

14. MÉSZÁROS István: Titkos marad a Vértesi-dosszié = Népszabadság, jún. 8. p. 10.

- Kapolyi László visszalépése miatt tízmilliárdos kártérítést fizetett a Vértesi Erőmű Zrt. Kapolyi László cége a System Consulting. Jogerős bírói ítélet.

TATA ld. 8.

15. JÁSZ Attila: Én nem akartam senkit sem tanítani! Hobóval (Földes Lászlóval) beszélget Jász Attila. = Új Forrás, 4. sz. p. 6-12., 90-95.

- Jász Attila Tatán élő költő, főszerkesztő.

16. KISS Kornélia, R.: Víz, zene és virágok. Tájéoló = Magyar Nemzet, jún. 6. 29. p. 14.

- 19. Víz, Zene, Virág Fesztivál (2012. június 29 - július 1.), programajánló.

TATABÁNYA ld. 8.

17. HŐTÉRKÉP készül a távfűtéses tatabányai háztömbökről. = Napi Gazdaság, jún. 18. p. 11.

- Távhőszolgáltató Zrt. közzétette a 2011-2012-es távfűtéses háztömbök hőtéreképét.

18. REICHERT Gábor: Szerencse le. Falvai Mátyás: Gépindák = Új Forrás, 4. sz. p. 60-63.

- Reichert Gábor Tatabányán élő kritikus, Falvai Mátyás Gépindák című könyvének egyik helyszíne Tatabánya.

19. WEHNER Tibor: Árpád-szabvány = Új Forrás, 4. sz. p. 64-63.

- Városmegye, Árpád-szobor.

20. MONOSTORI Imre: Új Forrás-os levelesládából VIII. = Új Forrás, 4. sz. p. 68-72.

- Monostori Imre Tatabányán élő irodalomtörténész.

21. P. S.: Ismét csúcs a Gerecsében. A Gerecse 50 a hőség túrája lett = Magyar Turista, 6. sz. p. XVIII.

- A 31. Gerecse 50 Dechatlon teljesítménytúráról.

KEMLIB a TékaTéma online utóda

Felelős szerkesztő Világi Orsolya

Rovatvezetők: Erősné Suller Ildikó, Feketsné Kisvarga Anita,
dr. Horváth Géza, Kissné Anda Klára, Sutáné Csulik Andrea, Vitéz Veronika
Design, műszaki szerkesztés: Világi Orsolya, Török Csaba

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár,

Tatabánya, Fő tér 2.

Felelős kiadó dr. Voit Pál igazgató

ISSN 2062-5782